

Grupa Kapitałowa Polenergia S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU
WRAZ Z OPINIĄ NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Jacek Głowacki – Wiceprezes Zarządu

Bartłomiej Dujczyński – Członek Zarządu

Michał Michalski – Członek Zarządu

---

*Agnieszka Grzeszczak – Dyrektor Działu
Księgowości*

Warszawa, dnia 16 lutego 2017 roku

Spis treści

1.	Skonsolidowany bilans.....	5
2.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat.....	7
3.	Dodatkowe dane	8
4.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym.....	9
5.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	11
6.	Informacje ogólne	13
6.1.	Czas trwania.....	13
6.2.	Wskazanie okresów, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe	13
7.	Założenie kontynuacji działalności gospodarczej.....	14
8.	Struktura organizacyjna Grupy.....	14
9.	Zatwierdzenie sprawozdania finansowego.....	16
10.	Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości.....	16
10.1.	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.....	22
10.2.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie	23
10.3.	Istotne wartości oparte na szacunkach	23
10.4.	Waluta pomiaru i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego	24
10.5.	Zasady konsolidacji.....	24
10.6.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	25
10.7.	Wartość firmy	25
10.8.	Wartości niematerialne.....	26
10.9.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	27
10.10.	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	27
10.11.	Koszty finansowania zewnętrznego	27
10.12.	Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	28
10.13.	Aktywa finansowe	28
10.14.	Utrata wartości aktywów finansowych.....	30
10.15.	Rachunkowość zabezpieczeń.....	31
10.16.	Leasing	31
10.17.	Zapasy	32
10.18.	Należności krótko- i długoterminowe.....	32
10.19.	Transakcje w walucie obcej	32
10.20.	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	33
10.21.	Rozliczenia międzyokresowe	33
10.22.	Kapitał zakładowy	33
10.23.	Rezerwy	33
10.24.	Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.....	33
10.25.	Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	34

10.26.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	34
10.27.	Uznawanie przychodów	35
10.27.1	Sprzedaż towarów i produktów	35
10.27.2	Świadczenia pochodzenia	35
10.27.3	Ujęcie środków na pokrycie kosztów osieroconych oraz kosztów gazu.....	35
10.27.4	Kontrakty terminowe	36
10.27.5	Ujęcie praw do emisji dwutlenku węgla	36
10.27.6	Odsetki	36
10.27.7	Dywidendy	36
10.27.8	Dotacje	37
10.28.	Podatki	37
10.28.1	Podatek bieżący	37
10.28.2	Podatek odroczony	37
10.28.3	Podatek od towarów i usług	38
10.29.	Zysk netto na jedną akcję	38
10.30.	Zobowiązania i należności warunkowe	39
10.31.	Uprawnienia do emisji	39
10.32.	Sezonowość i cykliczność działalności	39
11.	Segmenty operacyjne.....	39
12.	Zysk netto przypadający na jedną akcję.....	43
13.	Wartości niematerialne	44
14.	Wartość firmy	45
15.	Rzeczowe aktywa trwałe	47
16.	Należności długoterminowe.....	49
17.	Długoterminowe aktywa finansowe	49
18.	Zapasy.....	49
19.	Należności krótkoterminowe.....	49
20.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	50
21.	Krótkoterminowe aktywa finansowe	50
22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	52
23.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe.....	53
23.1	Kapitał zakładowy.....	53
23.2	Akcjonariusze o znaczącym udziale.....	54
23.3	Pozostałe kapitały rezerwowe	55
23.4	Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	55
23.5	Udziały niekontrolujące.....	55
23.6	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	55
24.	Podatek dochodowy	55
25.	Rezerwy	57
26.	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek.....	58

27.	Zobowiązania	61
28.	Rozliczenia międzyokresowe	62
29.	Zobowiązania warunkowe	62
29.1	Udzielone gwarancje i poręczenia	62
29.2	Sprawy sądowe	62
29.3	Rozliczenia podatkowe	64
29.4	Nakłady inwestycyjne	64
29.5	Zobowiązania z tytułu zawartych umów	64
30.	Przychody ze sprzedaży	65
31.	Koszty według rodzaju	66
32.	Pozostałe przychody operacyjne	66
33.	Pozostałe koszty operacyjne	66
34.	Przychody finansowe	67
35.	Koszty finansowe	68
36.	Skorygowana EBITDA i Skorygowany Zysk netto	68
37.	Przepływy środków pieniężnych	70
38.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	71
39.	Instrumenty finansowe	73
40.	Zabezpieczenia	74
41.	Zarządzanie kapitałem	75
42.	Informacje dotyczące znaczących transakcji z podmiotami powiązanymi	75
43.	Środki na pokrycie kosztów osieroconych i kosztów gazu	76
44.	Zatrudnienie	77
45.	Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze), wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym spółkę dominującą	77
46.	Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami	78
47.	Informacja o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	78
48.	Informacje o uprawnieniach do emisji dwutlenku węgla CO ₂	78
49.	Informacje o posiadanych koncesjach	79
50.	Informacja o znaczących zdarzeniach jakie nastąpiły po dniu bilansowym	81

1. Skonsolidowany bilans

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

AKTYWA

	Noty	31.12.2016	31.12.2015
I. Aktywa trwale (długoterminowe)		2 270 868	2 447 691
1. Rzeczowe aktywa trwale	15	1 999 706	2 192 218
2. Wartości niematerialne	13	39 468	49 469
3. Wartość firmy jednostek podporządkowanych	14	184 625	184 619
4. Aktywa finansowe	17	12 324	5 817
5. Należności długoterminowe	16	4 840	4 577
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	29 855	10 912
7. Rozliczenia międzyokresowe		50	79
II. Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		703 656	750 679
1. Zapasy	18	41 484	47 040
2. Należności z tytułu dostaw i usług	19	149 494	158 513
3. Należności z tytułu podatku dochodowego	19	6 079	2 776
4. Pozostałe należności krótkoterminowe	19	20 126	64 621
5. Rozliczenia międzyokresowe	20	6 068	11 416
6. Krótkoterminowe aktywa finansowe	21	99 543	104 217
7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	380 862	362 096
Aktywa razem		2 974 524	3 198 370

PASYWA

	Noty	31.12.2016	31.12.2015
I. Kapitał własny		1 267 426	1 397 251
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		1 266 524	1 396 298
1. Kapitał zakładowy	23	90 887	90 887
2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		765 810	786 134
3. Kapitał rezerwowy z wyceny opcji		13 207	13 207
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	23	399 659	378 069
5. Zysk z lat ubiegłych		107 808	60 350
6. Zysk (Strata) netto		(111 529)	67 370
7. Różnice kursowe z przeliczenia		682	281
Udziały niedające kontroli	23	902	953
II. Zobowiązania długoterminowe		1 015 946	1 302 808
1. Kredyty bankowe i pożyczki	26	820 398	1 026 551
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24	65 694	66 242
3. Rezerwy	25	25 625	2 207
4. Rozliczenia międzyokresowe	28	58 883	63 161
5. Pozostałe zobowiązania	27	45 346	144 647
III. Zobowiązania krótkoterminowe		691 152	498 311
1. Kredyty bankowe i pożyczki	26	296 255	121 336
2. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	156 172	178 347
3. Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	27	958	6 670
4. Pozostałe zobowiązania	27	219 571	166 301
5. Rezerwy	25	2 947	4 216
6. Rozliczenia międzyokresowe	28	15 249	21 441
Pasywa razem		2 974 524	3 198 370

2. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Noty	niebadany		niebadany	
		Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Przychody ze sprzedaży	30	2 996 769	2 772 436	840 515	740 115
Koszt własny sprzedaży	31	(2 857 765)	(2 599 123)	(792 973)	(685 310)
Zysk brutto ze sprzedaży		139 004	173 313	47 542	54 805
Pozostałe przychody operacyjne	32	10 675	8 354	3 782	1 466
Koszty sprzedaży	31	(770)	(805)	(232)	(243)
Koszty ogólnego zarządu	31	(30 008)	(34 476)	(6 843)	(10 767)
Pozostałe koszty operacyjne	33	(180 078)	(13 739)	(75 185)	(10 954)
Przychody finansowe	34	8 035	7 432	1 049	1 604
Koszty finansowe	35	(65 190)	(49 037)	(17 145)	(14 812)
Zysk (Strata) brutto		(118 332)	91 042	(47 032)	21 099
Podatek dochodowy	24	6 752	(23 667)	9 653	(6 461)
Zysk (Strata) netto		(111 580)	67 375	(37 379)	14 638
Zysk (Strata) netto przypisany:		(111 580)	67 375	(37 379)	14 638
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(111 529)	67 370	(37 371)	14 660
Akcjonariuszom niekontrolującym		(51)	5	(8)	(22)
Zysk (Strata) na jedną akcję:					
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		45 443 547	45 443 547	45 443 547	45 443 547
- podstawowy/rozwodniony zysk (strata) za okres przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		-2,45	1,48	-0,82	0,32

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	niebadany		niebadany	
	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Zysk (Strata) netto za okres	(111 580)	67 375	(37 379)	14 638
Inne całkowite dochody, które mogą zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat po spełnieniu określonych warunków				
- Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	4 077	(3 632)	2 156	225
- Różnice kursowe z przeliczenia	401	208	226	2
Inne całkowite dochody netto	4 478	(3 424)	2 382	227
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	(107 102)	63 951	(34 997)	14 865
Całkowity dochód za okres:	(107 102)	63 951	(34 997)	14 865
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(107 051)	63 946	(34 989)	14 887
Akcjonariuszom niekontrolującym	(51)	5	(8)	(22)

3. Dodatkowe dane

Skorygowana EBITDA i Skorygowany zysk netto – mierniki nie wynikające ze standardów rachunkowości

Poziom zysku EBITDA, skorygowana EBITDA oraz skorygowany zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej nie są zdefiniowane przez MSSF i mogą być wyliczane inaczej przez inne podmioty. Zastosowanie miernika wyniku 'skorygowana EBITDA', „EBITDA” i „Skorygowany zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej” oraz definicje i cel tych mierników zostały przedstawione w nocie 36.

EBITDA i SKORYGOWANA EBITDA

	niebadany		niebadany	
	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Zysk (Strata) brutto	(118 332)	91 042	(47 032)	21 099
Przychody finansowe	(8 035)	(7 432)	(1 049)	(1 604)
Koszty finansowe	65 190	49 037	17 145	14 812
Amortyzacja	115 356	87 660	29 805	24 486
Odpis aktualizujący związany z developmentem	102 438	8 838	(423)	8 838
Odpis aktualizujący związany z FW w operacji	74 925	-	74 925	-
EBITDA	231 542	229 145	73 371	67 631
Koszty pozyskania finansowania	-	176	-	3
Rozliczenie ceny nabycia:				
Wycena kontraktów długoterminowych	(2 732)	2 412	(689)	603
Efekt sprzedaży EC Zakrzów	(813)	-	-	-
Skorygowana EBITDA	227 997	231 733	72 682	68 237

SKORYGOWANY ZYSK (STRATA) NETTO przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej

	niebadany		niebadany	
	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
ZYSK (STRATA) NETTO przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	(111 529)	67 370	(37 371)	14 660
(Zysk) Strata z tytułu różnic kursowych niezrealizowanych	1 157	4	663	266
(Przychody) koszty z tytułu wyceny kredytów długoterminowych	2 675	1 535	955	140
Koszty pozyskania finansowania	-	143	-	3
Odpis aktualizujący związany z developmentem	96 094	8 838	(423)	8 838
Odpis aktualizujący związany z FW w operacji	60 689	-	-	-
Efekt sprzedaży EC Zakrzów	(5 285)	-	-	-
Rozliczenie ceny nabycia:				
Amortyzacja	10 128	10 124	2 532	2 528
Wycena kontraktów długoterminowych	(2 732)	2 412	(689)	603
Podatek	(1 404)	(2 387)	(2 457)	(596)
Skorygowany ZYSK (STRATA) NETTO przypisany akcjonariuszom jednostki	49 793	88 039	(36 790)	26 442

4. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

Za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowý z wyceny opcji	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	(Strata) netto	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	Udział niekontrolujący	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	90 887	786 134	13 207	378 069	127 720	-	281	1 396 298	953	1 397 251
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy										
- Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	(111 529)	-	(111 529)	(51)	(111 580)
- Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	4 077	-	-	401	4 478	-	4 478
Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym										
- Podział wyniku finansowego	-	(20 324)	-	40 236	(19 912)	-	-	-	-	-
- Wypłata dywidendy	-	-	-	(22 723)	-	-	-	(22 723)	-	(22 723)
Na dzień 31 grudnia 2016 roku	90 887	765 810	13 207	399 659	107 808	(111 529)	682	1 266 524	902	1 267 426

Kwota 4.077 tys. zł innych całkowitych dochodów dotyczy wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych szerzej opisanych w nocie 40.

Kwota 20.889 tys. zł to podział wyniku finansowego jednostki dominującej za 2015 rok szerzej opisany w nocie 23.4.

Za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

	Kapitał zakładowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowý z wyceny opcji	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Zysk netto	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	Udział niekontrolujący	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	90 887	802 909	13 207	372 427	53 533	-	73	1 333 036	948	1 333 984
Całkowite dochody za rok sprawozdawczy										
- Zysk netto za rok sprawozdawczy	-	-	-	-	-	67 370	-	67 370	5	67 375
- Inne całkowite dochody za okres	-	-	-	(3 632)	-	-	208	(3 424)	-	(3 424)
Transakcje z właścicielami jednostki dominującej, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym										
- Emisji akcji	-	(684)	-	-	-	-	-	(684)	-	(684)
- Podział wyniku finansowego	-	(16 091)	-	9 274	6 817	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	90 887	786 134	13 207	378 069	60 350	67 370	281	1 396 298	953	1 397 251

Kwota 3.632 tys. zł innych całkowitych dochodów dotyczy wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych szerzej opisanych w nocie 40.

Kwota 16.091 tys. zł to podział wyniku finansowego jednostki dominującej za 2014 rok szerzej opisany w nocie 23.4.

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Noty	Za okres 12 miesięcy zakończony	
		31.12.2016	31.12.2015
A.Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I.Zysk (Strata) brutto		(118 332)	91 042
II.Korekty razem		326 185	134 654
1.Amortyzacja	31	115 356	87 660
2.Strata z tytułu różnic kursowych		1 707	122
3.Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		77 031	37 560
4.Strata (Zysk) z tytułu działalności inwestycyjnej		141 492	13 162
5. Podatek dochodowy		(21 354)	(14 989)
6.Zmiana stanu rezerw	37	(2 357)	1 111
7.Zmiana stanu zapasów	37	5 647	(5 927)
8.Zmiana stanu należności	37	49 890	(38 323)
9.Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	37	(32 845)	55 045
10.Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	37	(8 585)	(1 000)
11. Inne korekty		203	233
III.Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)		207 853	225 696
B.Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		5 590	1 569
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 999	757
2. Z aktywów finansowych, w tym:		-	812
a) spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		-	662
b) odsetki		-	150
3. Środki pieniężne w wyniku zbycia jednostki zależnej		3 591	-
II.Wydatki		83 542	603 107
1. Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		83 236	602 477
2. Na aktywa finansowe, w tym:		306	630
a) nabycie aktywów finansowych		-	144
b) udzielone pożyczki długoterminowe		306	486
III.Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)		(77 952)	(601 538)
C.Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I.Wpływy		93 246	459 647
1.Kredyty i pożyczki		93 246	459 647
II.Wydatki		204 388	138 606
1.Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		22 723	-
2.Spłaty kredytów i pożyczek		125 319	96 411
3.Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		1 428	1 028
4.Odsetki		51 858	37 224
5.Inne wydatki finansowe		3 060	3 943
III.Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej(I-II)		(111 142)	321 041
D.Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)		18 759	(54 801)
E.Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		18 766	(54 713)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		7	88
F.Środki pieniężne na początek okresu		362 096	416 809
G.Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:		380 862	362 096
- o ograniczonej możliwości dysponowania		114 082	129 430

Prezentacja zewnętrznych źródeł finansowania - kredyty bankowe (sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych)	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
poz. C.I.2 Wpływy z kredytów i pożyczek	93 246	459 647
poz. C.II.2 Spłaty z kredytów i pożyczek	(125 319)	(96 411)
Zmiana zewnętrznych źródeł finansowania, w tym	(32 073)	363 236
zaciągnięcie netto kredytów inwestycyjnych	(8 209)	356 266
zaciągnięcia/spłaty netto kredytu VAT	(32 011)	20 054
zaciągnięcia/spłaty netto kredytu bieżącego	8 147	(13 084)

6. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Polenergia S.A. („Grupa”) składa się z Polenergia S.A. (dawniej Polish Energy Partners S.A.), firma została zmieniona wpisem do KRS z dnia 11 września 2014 roku („Spółka”, „jednostka dominująca”) i jej spółek zależnych. Spółka została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 17 lipca 1997 roku. Spółka jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, dla miasta Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000026545. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012693488. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy ulicy Kruczej 24/26, która została zarejestrowana w dniu 20 listopada 2013 roku.

Akcje Polenergia S.A. są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Według odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego przedmiotem działalności Spółki jest:

- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (PKD 40.10),
- produkcja i dystrybucja ciepła (pary wodnej i gorącej wody) (PKD 40.30),
- budownictwo ogólne i inżynieria lądowa (PKD 45.21),
- wykonywanie instalacji budowlanych (PKD 45.3),
- pozostałe formy udzielania kredytów, z wyjątkiem czynności do wykonania których potrzebne jest uzyskanie koncesji albo zezwolenia lub które są zastrzeżone do wykonywania przez banki (PKD 65.22),
- prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych (PKD 73.10),
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 70.11),
- zarządzanie nieruchomościami na zlecenie (PKD 70.32),
- działalność rachunkowo – księgową (PKD 74.12),
- działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego (PKD 74.20),
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 74.14),
- pozostała działalność komercyjna, gdzie indziej nie sklasyfikowana (PKD 74.84),
- pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD 80.42),
- sprzedaż hurtowa paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych (PKD 51.51).

Zakres działalności podmiotów zależnych jest związany z działalnością jednostki dominującej.

6.1. Czas trwania

Czas trwania Spółki, jak również wszystkich jednostek Grupy Kapitałowej jest nieograniczony.

6.2. Wskazanie okresów, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku i zawiera porównywalne dane finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku.

Skład osobowy Zarządu jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Jacek Głowacki	I Wiceprezes Zarządu
Bartłomiej Dujczyński	Członek Zarządu
Michał Michalski	Członek Zarządu

W dniu 27 kwietnia 2016 roku, Pan Zbigniew Prokopowicz, Pani Anna Kwarciańska oraz Pan Michał Kozłowski złożyli rezygnacje z Zarządu Spółki.

W dniu 28 kwietnia 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Bartłomieja Dujczyńskiego na Członka Zarządu Spółki, natomiast Panu Jackowi Głowackiemu powierzyła kierowanie pracami Zarządu.

W dniu 8 listopada 2016 roku Rada Nadzorcza Spółki powołała p. Michała Michalskiego na Członka Zarządu Spółki.

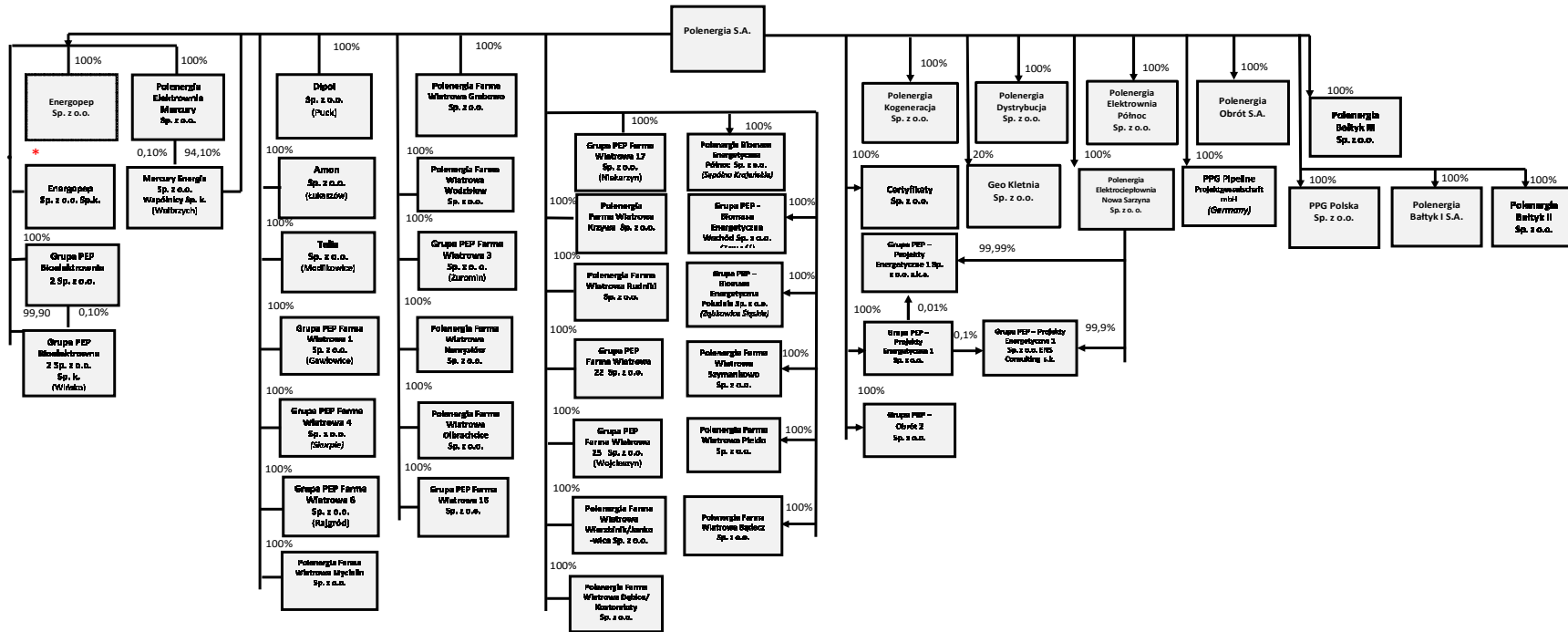
Skład osobowy Rady Nadzorczej jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Tomasz Mikołajczak	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Łukasz Rędziniak	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Mariusz Nowak	Członek Rady Nadzorczej
Arkadiusz Jastrzębski	Członek Rady Nadzorczej
Brian Bode	Członek Rady Nadzorczej
Orest Nazaruk	Członek Rady Nadzorczej
Dawid Jakubowicz	Członek Rady Nadzorczej
Dominik Libicki	Członek Rady Nadzorczej
Dagmara Gorzelana-Królikowska	Członek Rady Nadzorczej

7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej przez Spółkę i jednostki Grupy Kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości, to jest w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu sprawozdawczym, czyli po dniu 31 grudnia 2016 roku.

8. Struktura organizacyjna Grupy

* 0,1% przysługuje spółce Energiep Sp. z o.o., 33,9 % POL-SA, 33% POL-D, 33% Dipol;

W dniu 30 czerwca 2016 roku Spółki: Grupa PEP Finansowanie Projektów 1 Sp. z o.o., Grupa PEP Development Projektów Sp. z o.o. oraz Grupa PEP Aktywa Finansowe Sp. z o.o. zostały połączone ze spółką Grupa PEP Finansowanie Projektów Sp. z o.o. W dniu 16 czerwca 2016 roku Spółki Polenergia EC Zakrzów Sp. z o.o. i Polenergia EC Zakrzów Sp. z o.o. Spółka Komandytowa zostały sprzedane. W dniu 29 grudnia 2016 roku Grupa PEP Finansowanie Projektów Sp. z o.o., Grupa PEP Uprawy Energetyczne Sp. z o.o. oraz Neutron Sp. z o.o. zostały połączone ze Spółką Polenergia Sp. z o.o. Grupa jest w procesie upraszczania struktury organizacyjnej.

9. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 16 lutego 2017 roku.

10. Przyjęte zasady (polityka) rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2015 .

Zastosowane nowe i zmienione standardy i interpretacje

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano po raz pierwszy następujące nowe i zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od 1 stycznia 2016 r.:

a) Plany określonych świadczeń: Składki pracowników – Zmiany do MSR 19

Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w listopadzie 2013 r. Zmiany pozwalają na rozpoznawanie składek wnoszonych przez pracowników jako zmniejszenie kosztów zatrudnienia w okresie, w którym praca jest wykonywana przez pracownika, zamiast przypisywać składki do okresów pracy, jeżeli kwota składki pracownika jest niezależna od stażu pracy.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

b) Roczne zmiany MSSF 2010-2012

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2013 r. „Roczne zmiany MSSF 2010-2012”, które zmieniają 7 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

c) Zmiany do MSR 16 i MSR 41 dot. upraw roślinnych

Zmiany wymagają ujmowania określonych roślin produkcyjnych, takich jak winorośle, drzewa kauczukowe czy palmy oleiste (tj. które dają plony przez wiele lat i nie są przeznaczone na sprzedaż w postaci sadzonek ani do zbioru w czasie żniw) zgodnie z wymogami MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”, ponieważ ich uprawa jest analogiczna do produkcji. W rezultacie zmiany te włączają takie rośliny w zakres MSR 16 a nie MSR 41. Płody z tych roślin nadal pozostają w zakresie MSR 41.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

d) Zmiany do MSSF 11 dot. nabycia udziału we wspólnej działalności

Niniejsza zmiana do MSSF 11 wymaga od inwestora w przypadku, gdy nabywa on udział we wspólnej działalności będącej biznesem w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3 stosowania do nabycia swojego udziału zasad dotyczących rachunkowości połączeń biznesów zgodnie z MSSF 3 oraz zasad wynikających z innych standardów, chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

e) Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dot. amortyzacji

Zmiana wyjaśnia, że stosowanie metody amortyzacji bazującej na przychodach nie jest właściwe, ponieważ przychody generowane w działalności, która wykorzystuje dane aktywa odzwierciedlają również czynniki inne niż konsumpcja korzyści ekonomicznych z danego aktywa.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

f) Roczne zmiany MSSF 2012-2014

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała we wrześniu 2014 r. "Roczne zmiany MSSF 2012-2014", które zmieniają 4 standardy: MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 i MSR 34.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

g) Zmiany do MSR 1

W grudniu 2014 r., w ramach prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji, Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała poprawkę do MSR 1. Celem opublikowanej zmiany jest wyjaśnienie koncepcji istotności oraz wyjaśnienie, że jeżeli jednostka uzna, że dane informacje są nieistotne, wówczas nie powinna ich ujawniać nawet, jeżeli takie ujawnienie jest co do zasady wymagane przez inny MSSF. W zmienionym MSR 1 wyjaśniono, że pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności. Wprowadzono również dodatkowe wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych w tych sprawozdaniach.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

h) Zmiany do MSR 27 dot. metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiana MSR 27 umożliwia stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

i) Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 dot. wyłączenia z konsolidacji jednostek inwestycyjnych

Poprawka do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 opublikowana pt. Jednostki inwestycyjne: wyłączenia z konsolidacji precyzuje wymagania dotyczące jednostek inwestycyjnych oraz wprowadza pewne ułatwienia.

Standard wyjaśnia, że jednostka powinna wyceniać w wartości godziwej przez wynik finansowy wszystkie swoje jednostki zależne, które są jednostkami inwestycyjnymi. Ponadto doprecyzowano, że zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jeżeli jednostka dominująca wyższego stopnia sporządza dostępne publicznie sprawozdania finansowe dotyczy niezależnie od tego czy jednostki zależne są konsolidowane, czy też wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 10 w sprawozdaniu jednostki dominującej najwyższego lub wyższego szczebla.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, Zmiany nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Nowe standardy i interpretacje, zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.

MSSF 9 wprowadza nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących – model oczekiwanych strat kredytowych.

Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W zakresie rachunkowości zabezpieczeń zmiany miały na celu ściślej dopasować rachunkowość zabezpieczeń do zarządzania ryzykiem.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe. Ze względu na specyfikę działalności Grupy oraz rodzaj utrzymywanych aktywów finansowych, zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych Grupy nie powinny zmienić się pod wpływem zastosowania MSSF 9.

b) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami

rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

c) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu towarów lub usług na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe Grupy.

d) Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r.

Objaśnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji.

Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, Objaśnienia do MSSF 15 nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

e) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Grupa zastosuje zmianę od dnia obowiązywania przepisów zgodnie z ustaleniami Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

f) MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowo.

Grupa zastosuje MSSF 16 po jego zatwierdzeniu przez Unię Europejską.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

g) Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat

Zmiana do MSR 12 wyjaśnia wymogi dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat związanych z instrumentami dłużnymi. Jednostka będzie zobligowana ująć aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, w sytuacji gdy są one rezultatem dyskontowania przepływów pieniężnych związanych z instrumentem dłużnym z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej; także wówczas, gdy zamierza utrzymywać dane instrumenty dłużne do terminu wymagalności, a w momencie otrzymania kwoty nominalnej nie będzie obowiązku zapłaty podatków. Korzyści ekonomiczne odzwierciedlone w aktywie z tytułu podatku odroczonego wynikają z możliwości uzyskania przez posiadacza ww. instrumentów przyszłych zysków (odwracając efekt dyskontowania) bez konieczności zapłaty podatków.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

h) Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie. Jednostki będą zobowiązane ujawnić uzgodnienie zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2017 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

i) Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Zmiana wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

j) Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

k) Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. „Roczne zmiany MSSF 2014-2016”, które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Grupa zastosuje powyższe zmiany {od 1 stycznia 2017 r. (dotyczy zmian do MSSF 12)/ od 1 stycznia 2018 r. (dotyczy zmian do MSSF 1 oraz MSR 28)}.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

l) Zmiany do MSR 40: reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

m) KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Grupa zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Grupa nie oczekuje, że nowy Standard będzie miał znaczący wpływ na jej sprawozdanie finansowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji czy zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

10.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości / Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską i obejmuje okres 12 miesięcy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku, a także dane za czwarty kwartał 2016 i 2015 roku. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa sprawozdania finansowe za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2016 wraz z danymi porównywalnymi za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 podlegały badaniu biegłego rewidenta. Dane za IV kwartał 2016 roku oraz dane porównywalne za IV kwartał 2015 roku nie były badane przez biegłego rewidenta.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem następujących istotnych pozycji bilansu:

- pochodnych instrumentów finansowych wycenionych w wartości godziwej,

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

10.2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie

Niektóre informacje podane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oparte są na szacunkach i profesjonalnym osądzie Grupy. Uzyskane w ten sposób wartości często nie będą pokrywać się z rzeczywistymi rezultatami. Pośród założeń i oszacowań, które miały największe znaczenie przy wycenie i ujęciu aktywów i zobowiązań znajdują się:

- klasyfikacja oraz wycena leasingu – Grupa jako Leasingodawca – Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji,
- należności z tytułu sprzedaży farm wiatrowych, termin otrzymania należności jest uzależniony od spełnienia warunków z umowy,

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie dokonano zmian w sposobie określania osądów Grupy na informacje podane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a kwoty profesjonalnego osądu zostały przedstawione w nocie 19.

10.3. Istotne wartości oparte na szacunkach

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym:

- odpisy aktualizujące development farm wiatrowych (nota 33),
- klasyfikacja świadectw pochodzenia oraz jednostek zredukowanej emisji CO₂ (nota 48),
- stawki amortyzacyjne - Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.
- odpisy aktualizujące należności (nota 19),
- rezerwy na sprawy sporne, na niewykorzystane urlopy (nota 25),
- aktywa i zobowiązania finansowe wynikające z kontraktów terminowych (nota 21),
- środki na pokrycie tzw. kosztów osieroconych oraz środki na pokrycie kosztów zużycia odebranego gazu ziemnego i kosztów nieodebranego gazu ziemnego („koszty gazu”) - na przyszłą działalność Spółki istotny wpływ ma podpisana przez Zarząd Elektrociepłowni Nowa Sarzyna Sp. z o.o. w dniu 28 grudnia 2007 roku Umowa Rozwiązująca Długoterminową Umowę na Dostawę Energii Elektrycznej („KDT”) zawartą z PGE Polską Grupą Energetyczną S.A. (dawniej Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi S.A.), zgodnie z uchwaloną przez Sejm 29 czerwca 2007 roku ustawą o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej („Ustawa o rozwiązaniu KDT”). Na mocy Umowy Rozwiązującej, KDT Spółki został rozwiązany z dniem 31 marca 2008 roku w zamian za środki na pokrycie tzw. kosztów osieroconych oraz środki na pokrycie kosztów

zużycia odebranego gazu ziemnego i kosztów gazu. Ustawa przewiduje maksymalną rekompensatę dla Spółki w wysokości 777,5 mln zł – na pokrycie kosztów osieroconych oraz 340,7 mln zł – na pokrycie kosztów gazu. Spółka oblicza należną kwotę kosztów osieroconych oraz rekompensaty na pokrycie kosztów gazu w oparciu o wzory, zawarte w artykułach: 30, 31, 45 oraz 46 Ustawy o rozwiązaniu KDT. Z uwagi na długość okresu, którego dotyczą obliczenia, szacunki mogą się zmieniać (szerzej opisane w nocie 43); kwoty ujęte na dzień bilansowy są szacunkiem opartym na najlepszej wiedzy Spółki oraz danych dostępnych na dzień bilansowy,

- podatek odroczony - Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione (nota 24),
- utrata wartości aktywów - Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości aktywów trwałych. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

W okresie zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie dokonano zmian w sposobie określania szacunków Grupy mających wpływ na informacje podane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a kwoty szacunków zostały przedstawione w notach jak wyżej.

10.4. Waluta pomiaru i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski oraz EUR w przypadku Spółki PPG Pipeline Projektgesellschaft mbH.

10.5. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Polenergia S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji pełnej w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez jednostkę dominującą do czasu ustania tej kontroli. Jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką zależną, wówczas gdy jest narażona, lub ma prawo do zmiennych zwrotów ze swojego zaangażowania w tę jednostkę oraz ma możliwość wywierania wpływu na te zwroty poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przeniesienia kontroli do grupy. Konsolidacji zaprzestaje się od dnia zaprzestania sprawowania kontroli.

Objęcie kontroli nad jednostką stanowiąca przedsięwzięcie w rozumieniu MSSF 3 rozlicza się metodą nabycia. Możliwe do zidentyfikowania aktywa i zobowiązania spółki zależnej na dzień włączenia jej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego ujmowane są według wartości godziwej. Różnica między wartością godziwą tych aktywów i zobowiązań oraz ceną przejęcia ustaloną również według wartości godziwej, udziałami nieposiadającymi kontroli oraz wartością godziwą uprzednio posiadanych udziałów powoduje powstanie wartości firmy która jest wykazywana w odrębnej pozycji skonsolidowanego bilansu.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

10.6. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych podlegają wycenie metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez Spółkę dominującą udziałów metodą praw własności. Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i Spółki dominującej jest jednakowy.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są wykazywane w bilansie według ceny nabycia powiększonej o późniejsze zmiany udziału jednostki dominującej w aktywach netto tych jednostek, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rachunek zysków i strat odzwierciedla udział w wynikach działalności jednostek stowarzyszonych. Korekta wartości bilansowej może być także konieczna ze względu na zmiany proporcji udziału w jednostce stowarzyszonej, wynikające ze zmian w innych całkowitych dochodach tej jednostki. Ocena inwestycji w jednostki stowarzyszone pod kątem utraty wartości ma miejsce kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich nie jest wymagany.

W przypadku zmiany ujętej bezpośrednio w kapitale własnym jednostek stowarzyszonych, jednostka dominująca ujmuje swój udział w każdej zmianie i ujawnia go, jeśli jest to zasadne, w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

10.7. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki sumy:

- przekazanej zapłaty,
- kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
- w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej

nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części

działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

10.8. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Przewidywany okres ekonomicznej użyteczności kształtuje się następująco:

Patenty, licencje	1 rok
Oprogramowanie komputerowe	2-5 lat
Inne wartości niematerialne	5 lat

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

10.9. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia, koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania rzeczowego aktywa trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności.

Budynki, budowle lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	20 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 2,5 roku do 20 lat
Środki transportu	od 2,5 roku do 5 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	od 5 lat do 7 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych weryfikuje się corocznie, i w razie konieczności koryguje się z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Poszczególne składniki rzeczowych aktywów trwałych są ujęte osobno i amortyzowane w ciągu okresu ich ekonomicznej użyteczności.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

10.10. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W ramach rzeczowych aktywów trwałych w budowie wykazywane są również materiały inwestycyjne. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania. W ramach rzeczowych aktywów trwałych w budowie ujmowane nakłady na development farm wiatrowych.

10.11. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty pożyczek i kredytów powstałe w wyniku zaciągniętych pożyczek i kredytów, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie, lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki i zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

10.12. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

10.13. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,

- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako pozostałe koszty.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy prawa do przepływów pieniężnych z danego aktywa wygasły lub zostały przeniesione i Grupa przeniosła zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści wynikające z własności; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu

lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

10.14. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w zysku lub stracie.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

10.15. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa posiada zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych z wahaniami stopy procentowej z tytułu przyszłych płatności rat kredytowych (zamiana zmiennej stopy procentowej wynikającej z umowy kredytowej na stałą) oraz zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych ze zmiennością kursów walutowych z tytułu płatności rat kredytowych w walucie. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne SWAP odsetkowy i forward walutowy.

Szczegóły rachunkowości zabezpieczeń zostały ujęte w nocie 40.

W 2016 roku zgodnie z przyjętą „Instrukcją Rachunkowości Zabezpieczeń” Grupa dokonywała pomiaru efektywności zabezpieczenia ex-post (pomiar retrospektywny) oraz ex-ante (prospektywny) przy użyciu metody bezpośredniej kompensaty.

Pomiar efektywności dla celów księgowych jest dokonywany przy użyciu metody hipotetycznego derywatu. Metoda polega na porównaniu zmian wartości godziwej zabezpieczającej transakcji IRS („Interest Rate Swap”) ze zmianami wartości godziwej hipotetycznej transakcji IRS narastająco od daty ustanowienia powiązania zabezpieczającego. Hipotetyczna transakcja IRS ma identyczne parametry jak pozycja zabezpieczana oraz ma wartość godziwą równą zero w dacie ustanowienia powiązania zabezpieczającego.

Kalkulacja nieefektywności polega na porównaniu skumulowanej zmiany wartości godziwej zabezpieczającej transakcji IRS ze skumulowaną zmianą wartości godziwej „idealnej” hipotetycznej transakcji IRS, każdorazowo liczonych od daty ustanowienia powiązania zabezpieczającego.

Po dacie ustanowienia powiązania zabezpieczającego ewidencja zysków/strat z tytułu wyceny wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego opiera się na ustaleniu, jaka część zmiany jego wyceny bilansowej stanowi efektywną część zabezpieczenia. Odbywa się to każdorazowo na dzień sporządzania sprawozdania finansowego/dzień bilansowy w rachunku narastającym od dnia rozpoczęcia zabezpieczania do danego dnia. Spółka dokonuje ustalenia części efektywnej i nieefektywnej zabezpieczenia dla zmian „czystej” wartości godziwej, tj. wartości godziwej transakcji pomniejszonej o naliczoną część ustalonych najbliższych kwot płatności odsetkowych z instrumentu pochodnego.

Część efektywna zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego odnoszona jest do pozostałych całkowitych dochodów, natomiast część nieefektywna rozpoznawana jest w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych wykazanych w bilansie przedstawia nota 39.

10.16. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania rzeczowego aktywa trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Aktywa oddane w leasing finansowy są prezentowane jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Opłaty leasingowe są dzielone między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności. Przychody i koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

10.17. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Zapasy materiałów są powiększane o koszty poniesione w celu doprowadzenia składników majątkowych do ich aktualnego miejsca i stanu i rozliczane są według ceny nabycia ustalonej na podstawie metody „średniej ważonej”.

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

W ramach zapasów, ze względu na przeznaczenie do sprzedaży w toku podstawowej działalności, ujmowane są świadectwa pochodzenia (por. pkt 10.27.2), jednostki zredukowanej emisji CO₂ (por. pkt 10.31).

10.18. Należności krótko- i długoterminowe

Należności handlowe z wyjątkiem należności z tytułu leasingu szerzej opisanego w punkcie 10.16 są wykazywane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizacji.

Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Należności budżetowe prezentowane są w ramach pozostałych należności krótkoterminowych, z wyjątkiem należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które stanowią w bilansie odrębną pozycję.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

10.19. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy środki pieniężne, kredyty bankowe oraz pozostałe aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż waluta funkcjonalna są przeliczane walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursu bieżącego z dnia transakcji (dla jednostek które mają walutę funkcjonalną PLN przeliczenia na złote polskie dokonuje się przy zastosowaniu kursu średniego NBP). Powstałe z przeliczenia oraz z rozliczenia pozycji różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych. Zmiana wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych na instrumenty zabezpieczające dla celów stosowania rachunkowości zabezpieczeń jest ujmowana zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń (por. nota nr 40).

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny:

	31.12.2016	31.12.2015
USD	4,1793	3,9011
EUR	4,4240	4,2615
GBP	5,1445	5,7862

10.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych pozycja środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmuje gotówkę w kasie, lokaty bankowe do 3 miesięcy, bony skarbowe i obligacje, które nie zostały potraktowane jako działalność lokacyjna.

10.21. Rozliczenia międzyokresowe

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy.

10.22. Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy jest ujmowany w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej i wpisanej w rejestrze sądowym. Różnice między wartością godziwą uzyskanej zapłaty i wartością nominalną akcji są ujmowane w kapitale zapasowym ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej. W przypadku wykupu akcji, kwota zapłaty za akcje obciąża kapitał własny i jest wykazywana w bilansie w pozycji akcji własnych.

10.23. Rezerwy

Rezerwy ujmowane są wówczas, gdy na spółkach Grupy ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy jest pewne lub wysoce prawdopodobne, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz gdy można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

10.24. Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu

przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

10.25. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

10.26. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

10.27. Uznawanie przychodów

Przychody uznawane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne, które można wiarygodnie wycenić. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

10.27.1 Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, które obejmują sprzedaż energii, ciepła, pelletów są ujmowane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności towarów bądź produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

10.27.2 Świadczenia pochodzenia

Ze względu na krótki cykl operacyjny i wysoką obrotowość świadectwa pochodzenia zielonej energii, a także świadectw pochodzenia żółtych wynikających z wysokosprawnej kogeneracji w jednostce kogeneracji opalanej paliwami gazowymi ujmowane są w wartości godziwej w przychodach operacyjnych i aktywach obrotowych (zapasy) w momencie wyprodukowania energii, gdy jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne.

10.27.3 Ujęcie środków na pokrycie kosztów osieroconych oraz kosztów gazu

Środki na pokrycie kosztów osieroconych, przysługujące Grupie na mocy Ustawy o rozwiązaniu KDT (szczegółowe informacje przedstawione w nocie 10.3 oraz 43), ujmowane są na równi z przychodami ze sprzedaży produktów. Wartość przychodów z tego tytułu ujmowana jest w sposób systematyczny na przestrzeni okresu rozliczeniowego w proporcji do oszacowanego wyniku z działalności operacyjnej, polegającej na sprzedaży energii elektrycznej, rezerw mocy i usług systemowych, z uwzględnieniem amortyzacji bilansowej od zaangażowanego w tę działalność majątku trwałego.

W danym okresie sprawozdawczym przychody ujęte z tego tytułu nie mogą przekroczyć niższej z dwóch kwot: (a) kwoty ustalonej w rachunku narastającym należnych rekompensat oszacowanych według zasad rozliczenia końcowego wynikającego z art. 31 ust. 1 Ustawy o rozwiązaniu KDT oraz (b) maksymalnej kwoty rekompensat możliwej do uzyskania przez jednostkę zgodnie z załącznikiem 2 do Ustawy o rozwiązaniu KDT.

Kwoty przychodów z tytułu rekompensat drugostronnie ujmowane są jako należności od Zarządcy Rozliczeń. Zaliczki na poczet tych kosztów, wypłacane w gotówce w równych kwartalnych ratach, są ujmowane jako zmniejszenie ujętych w poprzednich okresach należności. Na każdy dzień bilansowy konto rozliczeniowe Zarządcy Rozliczeń wykazuje możliwie najdokładniejszy szacunek należności lub zobowiązań Spółki z tytułu faktycznie otrzymanych środków z tych rekompensat.

Środki na pokrycie kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym, o których mowa w art. 44 Ustawy o rozwiązaniu KDT („koszty gazu”), ujmowane są na równi z przychodami ze sprzedaży produktów. Wartość przychodów z tego tytułu ujmowana jest w sposób systematyczny na przestrzeni okresu sprawozdawczego według danych dotyczących faktycznych ilości energii elektrycznej oraz kosztu gazu i węgla. Jeżeli uzyskanie faktycznych danych nie jest możliwe, na dzień sprawozdawczy uwzględnia się w tym zakresie najbardziej aktualne szacunki tych wielkości. Pozostałe zasady, dotyczące ujęcia i rozliczenia środków na pokrycie kosztów gazu są identyczne do mających zastosowanie dla ujmowania środków na pokrycie kosztów osieroconych.

10.27.4 Kontrakty terminowe

Grupa klasyfikuje zawierane przez jednostkę zależną Polenergia Obrót kontakty terminowe na zakup i sprzedaż energii (w tym kontrakty realizowane poprzez fizyczną dostawę energii) jako instrumenty pochodne, będące w zakresie standardów dotyczących instrumentów pochodnych ze względu na fakt, iż energia będąca przedmiotem tych kontraktów jest łatwo wymierna na środki pieniężne.

Kontrakty na zakup i sprzedaż energii zawierane przez pozostałe spółki Grupy są poza zakresem standardu MSR 39 na bazie wyłączenia z MSR 39 zakupu/sprzedaży „na własny użytek”.

W rezultacie kontrakty te wyceniane są w wartości godziwej, ze zmianami odnoszonymi na rachunek zysków i strat. Wynik na wycenie kontraktów niezrealizowanych na dzień bilansowy prezentowany jest per saldum w przychodach lub kosztach ze sprzedaży. Wynik wyceny kontraktów prezentowany jest per saldum w przychodach lub kosztach ze sprzedaży. Wycenie podlega część niezrealizowana kontraktów w podziale na część krótkoterminową, której realizacja nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz długoterminową, której realizacja nastąpi w kolejnych latach.

Transakcje te zwykle realizowane są poprzez dostawę fizyczną energii i rozliczane w kwocie brutto.

Transakcje z tytułu zawartych kontraktów na sprzedaż energii, które są realizowane w trakcie roku poprzez fizyczną dostawę energii są prezentowane w przychodach ze sprzedaży w kwocie należnej zapłaty wynikającej z kontraktu (tj. przychody ze sprzedaży w momencie realizacji kontraktu korygowane są o wcześniej ujęte zyski/straty z wyceny instrumentów pochodnych na sprzedaż energii).

Koszty z tytułu zawartych kontraktów na zakup energii zrealizowanych w trakcie roku poprzez fizyczny zakup energii, są prezentowane w pozycji "Koszt własny sprzedaży" w cenie zakupu. tj. koszt w momencie realizacji kontraktu korygowane są o wcześniej ujęte zyski/straty z wyceny instrumentów pochodnych na kupno energii).

10.27.5 Ujęcie praw do emisji dwutlenku węgla

Przyznane bezpłatnie prawa do emisji dwutlenku węgla nie podlegały ujęciu w bilansie w momencie ich przyznania i w okresach kolejnych.

Przychody z tytułu sprzedaży nabytych w celu odsprzedaży uprawnień ujmowane są jako przychody ze sprzedaży, natomiast koszt sprzedanych uprawnień ujmowany jest w kosztach wytworzenia sprzedanych produktów (zużycie materiałów i energii). Jeżeli na dzień bilansowy Grupa nie dysponuje uprawnieniami, które w pełni pokrywają ilość dwutlenku węgla wyemitowaną w danym roku, Grupa tworzy rezerwę na pokrycie niedoboru uprawnień.

Prawa do emisji dwutlenku węgla zostały szerzej opisane w nocie 48.

10.27.6 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

10.27.7 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

10.27.8 Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

10.28. Podatki

10.28.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

10.28.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczone wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

10.28.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

10.29. Zysk netto na jedną akcję

Zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną ilości akcji w danym okresie.

Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto skorygowanego o zmiany zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe, w tym warranty w ramach programu opcji menedżerskich).

10.30. Zobowiązania i należności warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Zobowiązania warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że prawdopodobieństwo wpływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest znikome.

Zobowiązanie warunkowe jest:

a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki; lub

b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:

(i) nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku; lub

(ii) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Należności warunkowe nie są wykazywane w bilansie, jednakże ujawnia się informację o należności warunkowej, jeżeli wpływ środków uosabiających korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

10.31. Uprawnienia do emisji

Grupa tworzy rezerwę z tytułu uprawnień do emisji w sytuacji, gdy posiada niedobór uprawnień do emisji. W sytuacji, gdy występuje nadwyżka uprawnień nad rzeczywistą emisją, nadwyżka ta w odniesieniu do praw otrzymanych nieodpłatnie wykazywana jest w ewidencji pozabilansowej.

10.32. Sezonowość i cykliczność działalności

Grupa działa na rynku outsourcingu energetyki przemysłowej. Główni klienci Grupy zużywają ciepło i energię elektryczną dostarczaną przez Grupę do celów produkcyjnych w swoich zakładach przemysłowych. Odbiory ciepła i energii elektrycznej na potrzeby produkcyjne nie mają charakteru sezonowego. Warunki wietrzne determinujące produkcję energii elektrycznej farm wiatrowych charakteryzują się nierównym rozkładem w okresie roku. W okresie jesienno-zimowym warunki wietrzne są znacząco lepsze niż w okresie wiosenno-letnim. Grupa podjęła decyzje o budowie farm wiatrowych w lokalizacjach wskazanych w oparciu o profesjonalne pomiary wiatru potwierdzone przez niezależnych i renomowanych ekspertów. Nie można jednak wykluczyć, że rzeczywiste warunki wietrzności będą odbiegać od przyjętych w modelach przygotowanych na potrzeby realizacji poszczególnych inwestycji.

11. Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa dokonała analizy mającej na celu identyfikację segmentów. W wyniku tej analizy wyodrębniono następujące segmenty operacyjne, które są takie same jak segmenty sprawozdawcze: :

- segment energetyka konwencjonalna polegający na produkcji ciepła i energii elektrycznej,
- segment działalności developerskiej i wdrożeniowej polegający na developmencie i budowie farm wiatrowych, elektrowni konwencjonalnej i rurociągu gazowego,
- segment energetyki wiatrowej polegający na produkcji energii elektrycznej,
- segment biomasy polegający na produkcji peletu z roślin energetycznych,

-
- segment dystrybucji polegający na dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej klientom komercyjnym, przemysłowym oraz indywidualnym,
  - segment obrotu energią elektryczną i świadectwami pochodzenia.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej plus amortyzacja, które w pewnym zakresie, jak wyjaśniono w tabeli poniżej, są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Podatek dochodowy jest monitorowany na poziomie Grupy i nie ma miejsca jego alokacja do segmentów. Aktywa niealokowane stanowią środki pieniężne Spółki.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi. Wszystkie korekty konsolidacyjne są alokowane do poszczególnych segmentów.

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych to jedyny odbiorca z którym Grupa osiągnęła nie mniej niż 10% sumy przychodów Grupy. 99,9% aktywów segmentów znajduje się w Polsce.

Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2016	Energetyka wiatrowa	Energetyka konwencjonalna	Obrót i sprzedaż energii	Dystrybucja	Biomasa	Działalność Developerska i wdrożeniowa	Niealokowane koszty zarządzania Grupą *)	Razem
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	147 993	275 128	2 398 335	121 132	47 100	8	7 073	2 996 769
Zysk(Strata) brutto ze sprzedaży	28 323	88 208	12 399	20 948	3 190	(540)	(13 524)	139 004
(Koszty) ogólnego zarządu	(4 274)	(6 701)	(9 806)	(5 775)	(1 678)	(463)	(1 311)	(30 008)
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	(47 213)	(5 469)	(221)	(1 583)	(338)	142	2 889	(51 793)
Przychody/(Koszty) finansowe z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych	(1 303)	(41)	-	-	3	(87)	-	(1 428)
Pozostałe Przychody/(Koszty) finansowe	(6 728)	(444)	(1 185)	(121)	(404)	(79)	5 027	(3 934)
Pozostałe Przychody/(Koszty) operacyjne	(70 684)	(1 211)	749	(167)	946	(102 414)	2 608	(170 173)
Wynik brutto	(101 879)	74 342	1 936	13 302	1 719	(103 441)	(4 311)	(118 332)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	6 752	6 752
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	(111 580)
EBITDA **)	103 823	100 498	3 379	19 166	6 410	(979)	(755)	231 542
Aktywa segmentu	1 446 894	276 203	255 308	128 782	70 965	176 485	2 088	2 356 725
Aktywa niealokowane	-	-	-	-	-	-	617 799	617 799
Aktywa razem	1 446 894	276 203	255 308	128 782	70 965	176 485	619 887	2 974 524

*) w tym rozliczenie ceny nabycia oraz pozostałe niealokowane

***) EBITDA - została zdefiniowana w nocie 36

Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2015	Energetyka wiatrowa	Energetyka konwencjonalna	Obrót i sprzedaż energii	Dystrybucja	Biomasa	Działalność Developerska i wdrożeniowa	Niealokowane koszty zarządzania Grupą *)	Razem
Przychody ze sprzedaży do klientów zewnętrznych	150 921	327 530	2 072 439	155 391	60 466	9	5 680	2 772 436
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	71 951	76 228	16 151	17 692	5 705	(447)	(13 967)	173 313
(Koszty) ogólnego zarządu	(2 576)	(7 059)	(9 982)	(6 127)	(1 170)	(1 018)	(6 544)	(34 476)
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	(28 154)	(7 752)	378	(1 518)	(557)	172	3 636	(33 795)
Przychody/(Koszty) finansowe z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych	53	(96)	-	-	4	34	-	(5)
Pozostałe Przychody/(Koszty) finansowe	(4 445)	(598)	(1 790)	(186)	(436)	(82)	(268)	(7 805)
Pozostałe Przychody/(Koszty) operacyjne	4 275	(1 221)	255	(295)	563	(9 455)	(312)	(6 190)
Wynik brutto	41 104	59 502	5 012	9 566	4 109	(10 796)	(17 455)	91 042
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(23 667)	(23 667)
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	-	67 375
EBITDA **)	123 213	86 815	6 459	15 138	9 072	(2 072)	(9 480)	229 145
Aktywa segmentu	1 268 754	358 427	251 631	140 174	75 289	570 295	-	2 664 570
Aktywa niealokowane	-	-	-	-	-	-	533 800	533 800
Aktywa razem	1 268 754	358 427	251 631	140 174	75 289	570 295	533 800	3 198 370

*) w tym rozliczenie ceny nabycia

**) EBITDA - została zdefiniowana w nocie 36

12. Zysk netto przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe, w tym warrantów w ramach programu opcji menedżerskich).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Zysk (Strata) netto	(111 529)	67 370
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547
Zysk (Strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	(2,45)	1,48
	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547
Efekt rozwodnienia	-	-
Średnia ważona rozwodniona ilość akcji zwykłych	45 443 547	45 443 547

13. Wartości niematerialne

31.12.2016	prace rozwojowe	nabyte koncesje, patenty licencje i podobne wartości, w tym:		zaliczki na wartości niematerialne	wartości niematerialne wynikające z rozliczenia ceny nabycia	wartości niematerialne, razem
		oprogramowanie komputerowe				
1. wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	865	6 091	287	-	58 000	64 956
a) zwiększenia (z tytułu)	-	743	-	30	-	773
- nabycie	-	280	-	30	-	310
- inne	-	463	-	-	-	463
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	(29)	(190)	(29)	-	(58)
- sprzedaż i likwidacja	-	(29)	(19)	-	-	(29)
- transfery	-	-	(171)	(29)	-	(29)
2. wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	865	6 805	97	1	58 000	65 671
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(559)	(1 776)	(270)	-	(13 152)	(15 487)
- amortyzacja okresu bieżącego	(85)	(800)	(1)	-	(9 864)	(10 749)
- zmniejszenia (z tytułu)	2	29	187	-	-	29
- sprzedaż i likwidacja	-	29	19	-	-	29
- transfery	2	-	168	-	-	2
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(640)	(2 547)	84	-	(23 016)	(26 203)
5. odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-
6. odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-
7. wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	306	4 315	17	-	44 848	49 469
8. wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	225	4 258	181	1	34 984	39 468

31.12.2015	prace rozwojowe	nabyte koncesje, patenty licencje i podobne wartości, w tym:		zaliczki na wartości niematerialne	wartości niematerialne wynikające z rozliczenia ceny nabycia	wartości niematerialne, razem
		oprogramowanie komputerowe				
1. wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	865	3 450	281	-	58 000	62 315
a) zwiększenia (z tytułu)	-	2 750	6	-	-	2 750
- nabycie	-	102	6	-	-	102
- inne	-	2 648	-	-	-	2 648
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	(109)	-	-	-	(109)
- inne	-	(109)	-	-	-	(109)
2. wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	865	6 091	287	-	58 000	64 956
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(475)	(1 169)	(269)	-	(3 288)	(4 932)
- amortyzacja okresu bieżącego	(84)	(716)	(1)	-	(9 864)	(10 664)
- zmniejszenia (z tytułu)	-	109	-	-	-	109
- inne	-	109	-	-	-	109
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(559)	(1 776)	(270)	-	(13 152)	(15 487)
5. odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-
6. odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-
7. wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	390	2 281	12	-	54 712	57 383
8. wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	306	4 315	17	-	44 848	49 469

14. Wartość firmy

	31.12.2016	31.12.2015
- Dipol Sp. z o.o.	132	132
- Mercury Energia Sp. z o.o. i Wspólnicy, Sp. Komandytowa	437	437
- Amon Sp. z o.o.	85	85
- Talia Sp. z o.o.	56	56
- Grupa Neutron	183 777	183 777
- Inne	138	132
Wartość firmy, razem	184 625	184 619

Wartość firmy jednostek podporządkowanych, która powstała w 2014 roku w wyniku wniesienia do Grupy struktur Grupy Neutron wynika z różnicy między ceną nabycia, a wartością godziwą przejętych aktywów netto.

W wyniku powyższej transakcji wartość firmy wyniosła 184 mln zł i dotyczy następujących ośrodków wypracowujących środki pieniężne (segmentów):

(i) 75 mln zł – działalność deweloperska – obejmująca spółki Polenergia Bałtyk I, Polenergia Bałtyk II i Polenergia Bałtyk III;

(ii) 40 mln zł – energetyka konwencjonalna – obejmująca spółkę Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna;

(iii) 25 mln zł – dystrybucja – obejmująca spółki Polenergia Dystrybucja i Polenergia Kogeneracja;

(iv) 44 mln zł – obrót – obejmująca spółkę Polenergia Obrót.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku dokonano testu na utratę wartości firmy w wyniku którego nie stwierdzono utraty wartości tego aktywa.

Wycenę przeprowadzono w oparciu o długoterminowe projekcje finansowe przygotowane niezależnie dla każdego z testowanych aktywów oraz koszt kapitału adekwatny do ryzyka każdego z wycenianych podmiotów.

Przyszłe przepływy zostały oszacowane przy wykorzystaniu założeń dotyczących kształtowania się cen rynkowych węgla, gazu ziemnego, uprawnień do emisji CO₂, energii elektrycznej i świadectw pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych („zielone certyfikaty”) oraz z wysokosprawnej kogeneracji („żółte certyfikaty”), które są spójne z długoterminową projekcją wykorzystywaną przez Grupę i zostały przyjęte na bazie założeń rynkowych.

Działalność operacyjna

Wartość segmentów operacyjnych została oszacowana przy zastosowaniu podejścia dochodowego polegającego na ustaleniu wartości bieżącej przyszłych, zdyskontowanych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i obcego i odzwierciedla ona wartość użytkową.

W przypadku segmentu energetyka konwencjonalna przyjęto, że do maja 2020 będzie on funkcjonował w oparciu o zapisy ustawy o rozwiązaniu kontraktów długoterminowych. Po roku 2020 źródło będzie uzyskiwało przychody z tytułu sprzedaży ciepła oraz świadczenia usługi odbudowy Krajowego Systemu Energetycznego i usługi dyspozycyjności mocy.

Dla segmentu obrotu oszacowano przyszłe przepływy pieniężne z poszczególnych portfeli (portfel tradingowy, portfel własnych farm wiatrowych, etc.).

Przyszłe przepływy zostały oszacowane przy wykorzystaniu prognoz cen energii elektrycznej, świadectw pochodzenia oraz paliw którymi dysponowała Grupa, na bazie danych rynkowych.

Podstawowe założenia przyjęte na potrzeby przeprowadzonych testów przedstawia poniższa tabela:

	Energetyka konwencjonalna	Dystrybucja	Obrót
Średnioroczna zmiana wyniku EBITDA w okresie szczegółowych projekcji	W okresie 2016-2030: - 2016-2019: (12%) - 2019-2035: (8%)	4,4%	W 2017r. stabilna EBITDA na poziomie zbliżonym do wyników 2016r. W kolejnych okresach zmiana wynikająca z założeń dot. ścieżek cenowych.
Stopa wzrostu przepływów w okresie rezydualnym	n/d	Bliska 0	n/d
Okres szczegółowych projekcji ⁽¹⁾	2016 – 2035	2017 – 2023	2017 – 2050
Stopa dyskontowa ⁽²⁾	8,0%	8,0%	7,5%

⁽¹⁾ – okresy projekcji zostały przyjęte ze względu na specyfikę wycenianych aktywów. Wynikają one z długoterminowej strategii operacyjnej i biznesowej Grupy dla poszczególnych segmentów i są zgodne ze specyfiką aktywów, w tym dla segmentu energetyki konwencjonalnej z oczekiwanymi zmianami w działalności operacyjnej począwszy od 2021r. w związku z wygaśnięciem kontraktów długoterminowych.

⁽²⁾ – w zestawieniu została wskazana stopa dyskontowa uwzględniająca wpływ podatkowy, która posłużyła do zdyskontowania przepływów pieniężnych również po uwzględnieniu podatku. Założenie to odpowiada zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem przy braku uwzględnienia podatku w ramach przepływów pieniężnych.

Projekty w fazie rozwoju – morskie farmy wiatrowe

W przypadku projektu budowy morskich farm wiatrowych do wyceny przyjęto podejście dochodowe - metoda zdyskontowanych przepływów pieniężnych skorygowana o dyskonto z tytułu stanu zaawansowania projektu.

	Morskie farmy wiatrowe
Okres projekcji	23 lat od daty uruchomienia
Uruchomienie projektu	styczeń 2022 r. (600 MW) i styczeń 2026 r. (600 MW)
Stopa dyskontowa	11,0%

15. Rzeczowe aktywa trwałe

31.12.2016	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	rzeczowe aktywa trwałe w budowie	zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
1. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	7 797	486 170	1 168 526	6 719	1 842	727 677	9 209	2 407 940
a) zwiększenia (z tytułu)	-	109 095	239 325	564	99	28 492	4 071	381 646
- nabycie	-	2 618	46 495	500	27	31 203	2 891	83 734
- transfery	-	106 477	192 830	64	72	(2 711)	1 180	297 912
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	(7 659)	(5 551)	(2 081)	(827)	(313 513)	(134)	(329 765)
- sprzedaż i likwidacja	-	(7 411)	(4 379)	(1 617)	(186)	(14 873)	-	(28 466)
- inne	-	(248)	(140)	(464)	(635)	(53)	-	(1 540)
- transfery	-	-	(1 032)	-	(6)	(298 587)	(134)	(299 759)
2. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	7 797	587 606	1 402 300	5 202	1 114	442 656	13 146	2 459 821
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(43 232)	(158 070)	(3 103)	(164)	(263)	-	(204 832)
- amortyzacja okresu bieżącego	-	(27 523)	(75 595)	(1 356)	(133)	-	-	(104 607)
- zmniejszenia (z tytułu)	-	(715)	10 378	1 468	431	156	-	11 718
- sprzedaż i likwidacja	-	5 198	3 361	1 008	186	-	-	9 753
- inne	-	248	-	464	234	-	-	946
- transfery	-	(6 161)	7 017	(4)	11	156	-	1 019
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(71 470)	(223 287)	(2 991)	134	(107)	-	(297 721)
5. odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	(810)	(1 015)	-	-	(9 066)	-	(10 891)
- zwiększenie	-	(19 718)	(55 207)	-	-	(78 288)	-	(153 213)
- zmniejszenie	-	466	1 015	-	-	228	-	1 709
6. odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	(20 062)	(55 207)	-	-	(87 126)	-	(162 395)
7. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	7 797	442 128	1 009 441	3 616	1 678	718 348	9 209	2 192 218
8. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	7 797	496 074	1 123 806	2 211	1 248	355 423	13 146	1 999 706

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku w Grupie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego kwalifikowane do skapitalizowania na wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych w łącznej kwocie 1.908 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku grunty i budynki w wartości 490.762 tys. zł objęte były hipoteką zabezpieczającą spłatę kredytów.

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku na mocy umów leasingu wynosi 1.500 tys. zł.

31.12.2015	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne rzeczowe aktywa trwałe	rzeczowe aktywa trwałe w budowie	zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe, razem
1. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	7 468	401 448	926 568	6 436	2 561	500 219	10 364	1 855 064
a) zwiększenia (z tytułu)	410	92 923	251 229	1 559	73	585 056	76	931 326
- nabycie	-	149	5 357	1 559	71	586 193	76	593 405
- nabycie w wyniku połączenia jednostek	-	-	-	-	-	-	-	-
- transfery	410	92 774	245 854	-	-	(1 137)	-	337 901
- inne	-	-	18	-	2	-	-	20
b) zmniejszenia (z tytułu)	(81)	(8 201)	(9 271)	(1 276)	(792)	(357 598)	(1 231)	(378 450)
- sprzedaż i likwidacja	(81)	(432)	(253)	(1 022)	(3)	(24)	-	(1 815)
- inne (w tym leasing finansowy)	-	(7 655)	(8 722)	(254)	(789)	(16 944)	(12)	(34 376)
- transfery	-	(114)	(296)	-	-	(340 630)	(1 219)	(342 259)
2. wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	7 797	486 170	1 168 526	6 719	1 842	727 677	9 209	2 407 940
3. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(30 376)	(112 264)	(2 848)	(548)	(255)	-	(146 291)
- amortyzacja okresu bieżącego	-	(20 560)	(54 500)	(1 398)	(538)	-	-	(76 996)
- zmniejszenia (z tytułu)	-	7 704	8 694	1 143	922	(8)	-	18 455
- sprzedaż i likwidacja	-	49	42	889	5	-	-	985
- inne (w tym leasing finansowy)	-	7 655	8 652	254	917	(8)	-	17 470
4. skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(43 232)	(158 070)	(3 103)	(164)	(263)	-	(204 832)
5. odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-	(810)	(1 015)	-	-	(228)	-	(2 053)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	(8 838)	-	(8 838)
6. odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-	(810)	(1 015)	-	-	(9 066)	-	(10 891)
7. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	7 468	370 262	813 289	3 588	2 013	499 736	10 364	1 706 720
8. wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	7 797	442 128	1 009 441	3 616	1 678	718 348	9 209	2 192 218

W roku zakończonym 31 grudnia 2015 roku w Grupie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego kwalifikowane do skapitalizowania na wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych w łącznej kwocie 11.776 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku grunty i budynki w wartości 439.512 tys. zł objęte były hipoteką zabezpieczającą spłatę kredytów.

Wartość bilansowa środków transportu użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku na mocy umów leasingu wynosi 2.408 tys. zł.

16. Należności długoterminowe

	31.12.2016	31.12.2015
- leasing finansowy	2 854	2 941
- pozostałe należności	1 986	1 636
Należności długoterminowe netto	4 840	4 577

17. Długoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
- udziały lub akcje w spółkach nie notowanych na giełdzie	336	516
- udzielone pożyczki	469	461
- kontrakty długoterminowe	11 519	4 840
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	12 324	5 817

18. Zapasy

	31.12.2016	31.12.2015
- materiały i towary	17 478	13 217
- świadectwa pochodzenia	23 105	32 485
- prawa majątkowe	489	1 038
- zaliczki na dostawy	412	300
Zapasy netto, razem	41 484	47 040
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	98	952
Zapasy brutto, razem	41 582	47 992

19. Należności krótkoterminowe

	31.12.2016	31.12.2015
- należności z tytułu dostaw i usług	149 494	158 513
- wobec jednostek powiązanych	5 634	8 071
- od pozostałych jednostek	143 860	150 442
- należności z tytułu podatku dochodowego	6 079	2 776
- pozostałe należności	20 126	64 621
- budżetowe	15 071	55 327
- leasing finansowy	308	294
- nakłady dotyczące środków trwałych w leasingu finansowym	-	285
- z tytułu rozliczeń KDT	-	3 679
- inne	4 747	5 036
Należności krótkoterminowe netto, razem	175 699	225 910
- odpisy aktualizujące wartość należności	2 281	7 779
Należności krótkoterminowe brutto, razem	177 980	233 689

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w nocie 42.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 7 do 45 dni.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku odpis na należności z tytułu dostaw i usług, które uznano za nieściągalne zmniejszył się do kwoty 2.281 tys. złotych w porównaniu do 7.779 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	31.12.2016	31.12.2015
Stan na początek roku	7 779	8 853
- Zwiększenie	382	265
- Wykorzystanie	(173)	(1 339)
- Odwrócenie odpisu	(5 707)	-
Stan na koniec roku	2 281	7 779

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne. Pozostałe należności nie są przeterminowane.

	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 60 dni	60 – 90 dni	90 – 120 dni	>120 dni
31.12.2016	149 494	145 445	2 637	251	88	68	1 005
31.12.2015	158 513	151 567	5 925	388	174	129	330

20. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2016	31.12.2015
- ubezpieczenia	3 572	3 686
- prenumeraty	16	17
- serwis techniczny turbin wiatrowych	1 076	1 261
- podatek od nieruchomości, opłata za wieczyste użytkowanie, dzierżawa	41	13
- przychody naliczone	287	423
- prowizje do rozliczenia	106	4 770
- inne	970	1 246
Rozliczenia międzyokresowe, razem	6 068	11 416

Prowizje do rozliczenia dotyczą kredytów inwestycyjnych, które jeszcze nie w pełni zostały zaciągnięte, a zatem nie zostały jeszcze wycenione według zamortyzowanego kosztu.

21. Krótkoterminowe aktywa finansowe

	31.12.2016	31.12.2015
- udzielone pożyczki	2 919	2 473
- wycena kontraktów terminowych	96 624	101 744
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	99 543	104 217

Jednostka zależna – Polenergia Obrót S.A. klasyfikuje zawierane kontrakty terminowe na zakup / sprzedaż energii jako instrumenty pochodne, będące w zakresie standardów dotyczących instrumentów pochodnych. W rezultacie kontrakty te wyceniane są w wartości godziwej, ze zmianami wartości godziwej odnoszonymi na rachunek zysków i strat. Wynik wyceny kontraktów prezentowany jest persaldo w przychodach lub kosztach ze sprzedaży. Wycenie podlega część niezrealizowana kontraktów w podziale na część krótkoterminową, której realizacja nastąpi w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz długoterminową, której realizacja nastąpi w kolejnych latach.

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Wynik w wycenie instrumentów pochodnych	2 017	1 299

	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa krótkoterminowe	96 624	101 744
Aktywa długoterminowe	11 519	4 840
Razem	108 143	106 584

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania krótkoterminowe	85 584	88 171
Zobowiązania długoterminowe	5 718	3 588
Razem	91 302	91 759

Tabela poniżej przedstawia aktywa oraz zobowiązania finansowe wyceniane przez Grupę w wartości godziwej, zakwalifikowane do określonego poziomu w hierarchii wartości godziwej:

- poziom 1 – notowane ceny (bez dokonywania korekt) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów oraz zobowiązań,
- poziom 2 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, inne niż notowane ceny ujęte w ramach poziomu 1, obserwowalne na podstawie zmiennych pochodzących z aktywnych rynków,
- poziom 3 – dane wejściowe do wyceny aktywów i zobowiązań, nie ustalone w oparciu o zmienne pochodzące z aktywnych rynków.

Instrumenty pochodne to pary kontraktów terminowych pozycji długiej i krótkiej zawierane na giełdach w celach spekulacyjnych wyceniane modelem z wykorzystaniem parametrów rynkowych tj. ceny rynkowej instrumentu zdyskontowane przy zastosowaniu stóp procentowych (poziom 2). Wpływ ewentualnych danych nieobserwowalnych nie był znaczący dla wyceny instrumentów pochodnych.

Klasa instrumentu finansowego

31.12.2016	Poziom 2	Razem
Aktywa krótkoterminowe	96 624	96 624
Aktywa długoterminowe	11 519	11 519
Razem	108 143	108 143

31.12.2016	Poziom 2	Razem
Zobowiązania krótkoterminowe	85 584	85 584
Zobowiązania długoterminowe	5 718	5 718
Razem	91 302	91 302

Wartość godziwa netto	16 841	16 841
------------------------------	---------------	---------------

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego w odniesieniu do potencjalnego wahania cen rynkowych energii elektrycznej i gazu. Kalkulację przeprowadzono w odniesieniu do kontraktów terminowych na zakup / sprzedaż energii, klasyfikowanych jako instrumenty pochodne wycenianych w wartości godziwej.

Wpływ na wynik finansowy	31.12.2016	31.12.2015
Wzrost cen rynkowych o 1%	193	296
Spadek cen rynkowych o 1%	(199)	(293)

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	380 862	362 096
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	380 862	362 096
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	380 862	362 096

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 114.082 tys. złotych szerzej opisano w nocie 37 (2015: 129.430 tys. złotych).

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

23. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe

23.1 Kapitał zakładowy

31.12.2016

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji
			wg. wartości nominalnej
A	na okaziciela	2 213 904	4 428
B	na okaziciela	2 304 960	4 610
C	na okaziciela	515 256	1 031
D	na okaziciela	566 064	1 132
E	na okaziciela	1 338 960	2 678
F	na okaziciela	544 800	1 090
G	na okaziciela	683 376	1 367
H	na okaziciela	288 000	576
I	na okaziciela	856 704	1 713
J	na okaziciela	3 835 056	7 670
K	na okaziciela	1 640 688	3 281
L	na okaziciela	3 144 624	6 289
M	na okaziciela	182 359	365
N	na okaziciela	69 922	140
O	na okaziciela	70 908	142
P	na okaziciela	89 500	179
R	na okaziciela	37 560	75
S	na okaziciela	147 026	294
U	na okaziciela	125 300	251
W	na okaziciela	143 200	286
T	na okaziciela	945 800	1 891
Y	na okaziciela	1 570 000	3 140
Z	na okaziciela	24 129 580	48 259
Liczba akcji razem		45 443 547	
Kapitał zakładowy razem			90 887
Wartość nominalna jednej akcji w zł			2

31.12.2015

Serial/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg. wartości nominalnej
A	na okaziciela	2 213 904	4 428
B	na okaziciela	2 304 960	4 610
C	na okaziciela	515 256	1 031
D	na okaziciela	566 064	1 132
E	na okaziciela	1 338 960	2 678
F	na okaziciela	544 800	1 090
G	na okaziciela	683 376	1 367
H	na okaziciela	288 000	576
I	na okaziciela	856 704	1 713
J	na okaziciela	3 835 056	7 670
K	na okaziciela	1 640 688	3 281
L	na okaziciela	3 144 624	6 289
M	na okaziciela	182 359	365
N	na okaziciela	69 922	140
O	na okaziciela	70 908	142
P	na okaziciela	89 500	179
R	na okaziciela	37 560	75
S	na okaziciela	147 026	294
U	na okaziciela	125 300	251
W	na okaziciela	143 200	286
T	na okaziciela	945 800	1 891
Y	na okaziciela	1 570 000	3 140
Z	na okaziciela	24 129 580	48 259
Liczba akcji razem		45 443 547	
Kapitał zakładowy razem			90 887
Wartość nominalna jednej akcji w zł			2

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane.

23.2 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby akcji:

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów	Udział
1	Kulczyk Investment S.A.*	22 811 757	22 811 757	50,20%
2	China - Central and Eastern Europe Investment Co-operation Fund SCS SICAV-SIF**	7 266 122	7 266 122	15,99%
3	ING OFE	2 576 969	2 576 969	5,67%
4	Generali OFE	2 943 731	2 943 731	6,48%
5	Aviva OFE	3 060 872	3 060 872	6,74%
6	Pozostali	6 784 096	6 784 096	14,93%
	Razem	45 443 547	45 443 547	100,00%

*poprzez podmiot zależny Mansa Investments Sp. z o.o.

** poprzez podmiot zależny Capedia Holdings Limited z siedzibą w Nikozji, Cypr

23.3 Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstały z zysków generowanych w poprzednich latach obrotowych oraz z ujęcia wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężnej (dalsze informacje na temat zabezpieczeń przedstawiono w Nocie 40).

23.4 Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu jednostki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego tj. 30.296 tys. złotych można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Strata za 2015 rok została pokryta z kapitału zapasowego, tj. nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej jej wartości nominalnej.

23.5 Udziały niekontrolujące

	31.12.2016	31.12.2015
Na początek okresu	953	948
- udział w wyniku jednostek zależnych	(51)	5
Na koniec okresu	902	953

23.6 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W dniu 24 marca 2016 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki postanowiło dokonać podziału pomiędzy akcjonariuszy części kapitału rezerwowego utworzonego z zysku osiągniętego przez Spółkę w latach poprzednich w kwocie 22.723 tys. złotych poprzez wypłatę dywidendy.

W roku 2017 roku jednostka dominująca nie planuje wypłaty dywidendy.

24. Podatek dochodowy

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Bieżący podatek dochodowy	12 337	19 721	6 515	2 088
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	12 894	19 698	6 515	2 088
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(557)	23	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(19 089)	3 946	(16 168)	4 373
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(19 089)	3 946	(16 168)	4 373
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(6 752)	23 667	(9 653)	6 461

	Bilans	Rachunek zysków i strat	Kapitał	Bilans
Odroczony podatek dochodowy	01.01.2016			31.12.2016
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Rzeczowe aktywa trwałe	89 824	(3 238)	-	86 586
Wartości niematerialne	9 146	(1 874)	-	7 272
Należności	13 412	723	-	14 135
Środki pieniężne	(498)	(107)	-	(605)
Pożyczki i kredyty	3 200	(4 013)	-	(813)
Należności leasingowe	372	(14)	-	358
Zobowiązania	(3 302)	(110)	-	(3 412)
Pozostałe	2 074	756	-	2 830
Zapasy	-	571	-	571
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	114 228	(7 306)	-	106 922
Kompensata				(41 228)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				65 694
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Rzeczowe aktywa trwałe	2 093	13 970	-	16 063
Zapasy	3	33	-	36
Należności	1 189	(115)	-	1 074
Pożyczki	1 430	(4 550)	-	(3 120)
Zobowiązania	29 051	(4 912)	402	24 541
Rezerwy	7 211	(4 401)	-	2 810
Aktywa leasingowe	4	(1)	-	3
Strata z lat ubiegłych	6 619	12 517	-	19 136
Rozliczenia międzyokresowe	11 298	(758)	-	10 540
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	58 898	11 783	402	71 083
Kompensata				(41 228)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego				29 855
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego (Aktywa)/Rezerwa netto z tytułu podatku dochodowego	55 330	(19 089)	(402)	35 839

Różnica przejściowa na rzeczowych aktywach trwałych oraz wartościach niematerialnych wynika z przeszacowania do wartości godziwej aktywów podczas rozliczenia transakcji nabycia grupy Neutron oraz przyspieszonej amortyzacji podatkowej.

Różnica przejściowa powstała na zobowiązaniach wynika głównie rozpoznania zobowiązań podczas rozliczania transakcji nabycia grupy Neutron.

Najwcześniejszy termin możliwości zrealizowania straty z lat ubiegłych na której policzono aktywo z tytułu podatku odroczonego w kwocie 5 206 tys. złotych przypada na 2017 rok.

Grupa nie rozpoznała aktywa z tytułu podatku odroczonego na części strat podatkowych (podejście konserwatywne) w kwocie 4 971 tys. złotych.

	31.12.2016	31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	113 010	121 426
przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	8 259	(1 726)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	70 966	44 665
przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	14 464	19 705
Zobowiązania (Aktywa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego (netto)	35 839	55 330

EFEKTYWNA STOPA PODATKOWA

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Obciążenie z tytułu podatku w rachunku zysków i strat, w tym	(6 752)	23 667
Podatek bieżący	12 337	19 720
Podatek odroczony	(19 089)	3 947
Zysk brutto przed opodatkowaniem	(118 332)	91 042
Obciążenie podatkowe od wyniku brutto według efektywnej stawki podatkowej 19% (2015: 19%)	(22 483)	17 298
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(557)	23
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów:	17 920	6 346
- różnice trwałe	13 264	1 060
- aktywo z tytułu strat podatkowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	(315)	(597)
- aktywo z tytułu pozostałych strat podatkowych	4 971	5 883
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania:	(1 632)	-
- inne	(1 632)	-
Podatek w rachunku zysków i strat	(6 752)	23 667

25. Rezerwy

	31.12.2016	31.12.2015
Rezerwy długoterminowe		
- rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	1 081	1 041
- rezerwa na rekultywację	-	1 166
- rezerwa na sprawy sądowe	24 544	-
Razem rezerwy długoterminowe	25 625	2 207

Rezerwy krótkoterminowe

- rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	17	17
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 208	2 567
- rezerwa na sprawy sądowe i straty sieciowe	1 722	1 632
Razem rezerwy krótkoterminowe	2 947	4 216

Zmiana stanu rezerw długoterminowych i krótkoterminowych

	31.12.2016	31.12.2015
Stan rezerw na początek okresu	6 423	5 115
- utworzenie rezerw	24 660	1 425
- rozwiązanie rezerw	(2 511)	(117)
Stan rezerw na koniec okresu	28 572	6 423

Rezerwa długoterminowa na sprawy sądowe wynika z ostrożnego podejścia związanego ze sprawą sądową z Eolos Sp. z o.o. szerzej opisaną w nocie 29.2.

26. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

31.12.2016

Nazwa Banku	Spółka	Zobowiązanie długoterminowe	Zobowiązanie krótkoterminowe	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	48 297	36 767	WIBOR 3M + marża	04.2019	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	660	882	WIBOR 3M + marża	07.2018	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	-	12 104	WIBOR 3M + marża	29.07.2017	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	34 702	1 707	WIBOR 3M + marża	20.11.2024	Zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Raiffeisen Bank Polska SA	Dipol Sp. z o.o.	24 214	6 547	EURIBOR 1M + marża	31.12.2021	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, Kredyten jest walutowy w EUR.
MBANK S.A.	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Południe Sp. z o.o.	849	849	WIBOR 1M + marża	20.12.2018	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA do kwoty 7.800 tys. PLN, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (Raiffeisen Bank Polska S.A., PKO BP S.A., BZ WBK S.A., DNB NORD S.A.)	Amon Sp. z o.o.	-	120 095	WIBOR 3M + marża	31.12.2026	Zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy oraz Talia Sp. z o.o., warunkowy przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA (łącznie z Talia Sp. z o.o.) do kwoty 6.758 tys. PLN, poręczenie wzajemne Talia Sp. z o.o. do kwoty 312.739,5 tys. PLN, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (Raiffeisen Bank Polska S.A., PKO BP S.A., BZ WBK S.A., DNB NORD S.A.)	Talia Sp. z o.o.	-	75 643	WIBOR 3M + marża	31.12.2026	Zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy oraz Amon Sp. z o.o., warunkowy przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA (łącznie z Amon Sp. z o.o.) do kwoty 6.758 tys. PLN, poręczenie wzajemne Amon Sp. z o.o. do kwoty 227.440,50 tys. PLN, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
PEKAO SA	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Wschód Sp. z o.o.	5 766	975	WIBOR 1M + marża	30.09.2022	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.	160 259	9 257	WIBOR 3M + marża	29.06.2029	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (EBOR, BOŚ S.A.)	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.	256 503	13 768	WIBOR 3M + marża	29.06.2029	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.	82 387	4 818	WIBOR 3M + marża	29.06.2029	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (EBOR, BOŚ S.A., Bank of China, ALIOR BANK S.A.)	Polenergia Farma Wiatrowa Mycielín Sp. z o.o.	206 761	12 843	WIBOR 3M + marża	15.09.2029	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Razem		820 398	296 255			

31.12.2015

Nazwa Banku	Spółka	Zobowiązanie długoterminowe	Zobowiązanie krótkoterminowe	Oprocentowanie	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	85 063	37 977	WBOR 3M + marża	04.2019	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	1 542	883	WBOR 3M + marża	07.2018	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o.	-	4 800	WBOR 3M + marża	29.07.2017	Hipoteka na nieruchomości, zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o.	-	-	WBOR 1M + marża	31.01.2017	Przelew wierzytelności z umów projektu.
PEKAO SA	Polenergia Obrót S.A.	-	-	WBOR 1M + marża	18.08.2016	Przelew wierzytelności z umów sprzedaży, pełnomocnictwo do rachunków, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	30 811	1 707	WBOR 3M + marża	20.11.2018	Zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
ING Bank Śląski S.A.	Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	-	-	WBOR 1M + marża	20.11.2016	Zastaw na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Raiffeisen Bank Polska SA	Dipol Sp. z o.o.	29 621	6 028	EURIBOR 1M + marża	31.12.2021	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA do kwoty 6.338 tys. PLN.
MBANK S.A.	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Południe Sp. z o.o.	1 698	188	WBOR 1M + marża	20.12.2018	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA do kwoty 7.800 tys. PLN, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
MBANK S.A.	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Południe Sp. z o.o.	-	849	WBOR 1M + marża	20.12.2016	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA do kwoty 7.800 tys. PLN, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (Raiffeisen Bank Polska S.A., PKO BP S.A., BZ WBK S.A., DNB NORD S.A.)	Amon Sp. z o.o.	120 094	6 918	WBOR 3M + marża	31.12.2026	Zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy oraz Talia Sp. z o.o., warunkowy przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA (łącznie z Talia Sp. z o.o.) do kwoty 6.758 tys. PLN, poręczenie wzajemne Talia Sp. z o.o. do kwoty 312.739,5 tys. PLN, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (Raiffeisen Bank Polska S.A., PKO BP S.A., BZ WBK S.A., DNB NORD S.A.)	Talia Sp. z o.o.	75 643	4 415	WBOR 3M + marża	31.12.2026	Zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy oraz Amon Sp. z o.o., warunkowy przelew wierzytelności z umów projektu, blokada środków na rachunku rezerwy celowej, poręczenie Polenergia SA (łącznie z Amon Sp. z o.o.) do kwoty 6.758 tys. PLN, poręczenie wzajemne Amon Sp. z o.o. do kwoty 227.440,50 tys. PLN, podporządkowanie wierzytelności Polenergia SA wierzytelnościom Kredytodawcy, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
PEKAO SA	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Wschód Sp. z o.o.	6 741	902	WBOR 1M + marża	30.09.2022	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
PEKAO SA	Grupa PEP - Biomasa Energetyczna Wschód Sp. z o.o.	-	759	WBOR 1M + marża	30.04.2017	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektu, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o.	158 349	7 784	WBOR 3M + marża	29.09.2028	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
BOŚ Bank SA	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.	-	311	WBOR 1M + marża	29.07.2016	Zasraw na rachunku VAT, pełnomocnictwo do rachunku VAT, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (EBOR, BOŚ S.A.)	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o.	264 272	9 466	WBOR 3M + marża	29.09.2028	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Grupa PEP - Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o.	82 858	4 304	WBOR 3M + marża	29.09.2028	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorców, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Bank Zachodni WBK SA	Polenergia Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o.	-	31 700	WBOR 1M + marża	29.07.2016	Zasraw na rachunku VAT, pełnomocnictwo do rachunku VAT, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Konsorcjum bankowe (EBOR, BOŚ S.A., Bank of China, ALIOR BANK S.A.)	Polenergia Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o.	169 859	2 345	WBOR 3M + marża	29.09.2028	Hipoteka na nieruchomości, zastaw rejestrowy na majątku, zastaw na udziałach Kredytobiorcy, przelew wierzytelności z umów projektów, umowa wkładu własnego oraz wsparcia sponsorskiego, umowa podporządkowania wkładu własnego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Razem		1 026 551	121 336			

Amon Sp. z o.o. („Amon”) oraz Talia Sp. z o.o. („Talia”, łącznie „Spółki”) są stronami, jako Sprzedający, następujących umów:

1. Umów sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii z dnia 23 grudnia 2009 roku („Umowa PPA”) oraz
2. Umów sprzedaży praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii z dnia 23 grudnia 2009 roku („Umowa CPA”),

których stroną, jako Kupujący, jest Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. w likwidacji („PKH”).

PKH podjęło działania, których celem było zaprzestanie realizacji Umów CPA i Umów PPA. W szczególności PKH złożyło dnia 18 marca 2015 roku oświadczenia o wypowiedzeniu Umów CPA i Umów PPA i zaprzestało ich realizacji. Spółki uznają, że złożone przez PKH oświadczenia nie mają mocy prawnej a Umowy CPA i Umowy PPA powinny być realizowane, w związku z czym podjęły kroki przewidziane prawem w celu zabezpieczenia swoich interesów i przywrócenia wykonywalności rzeczonych Umów, w tym także dochodzenie odszkodowania za poniesione szkody.

Spółki, w związku z realizacją przeprowadzonych projektów budowy Farmy Wiatrowej Łukaszów oraz Farmy Wiatrowej Modlikowice, są stronami, jako Kredytobiorcy, Umowy Kredytów z dnia 1 czerwca 2010 rok („Umowa Kredytów”). W związku z tym, że Umowy PPA oraz Umowy CPA nie są w chwili obecnej wykonywane przez PKH, Spółki nie spełniły na koniec roku 2016 określonych w umowie wskaźników finansowych, co stanowi tzw. Przypadek Naruszenia Umowy Kredytów.

Powyższe kredyty zostały zaprezentowane w zobowiązaniach krótkoterminowych ze względu na konserwatywne zapisy MSR 1, zgodnie z którym jeżeli jednostka na dzień bilansowy nie ma bezwarunkowego prawa do odroczenia zobowiązania przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego zobowiązanie jest klasyfikowane jako krótkoterminowe. Powyższa klasyfikacja nie oznacza, że kredyt ma być spłacony w ciągu 12 miesięcy. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Konsorcjum nie wykonało jakichkolwiek praw przysługujących mu z tytułu wystąpienia Przypadków Naruszenia Umowy Kredytów.

Spółki oraz Konsorcjum, zgodnie z Aneksem nr 5 do Umowy Kredytów z dnia 20 listopada 2015 roku, zobowiązały się do podjęcia w dobrej wierze negocjacji mających na celu kompleksowe i długoterminowe uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy Spółkami oraz Konsorcjum wynikających z braku wykonywania przez PKH Umów PPA oraz Umów CPA, które zakończą się zawarciem odpowiedniego aneksu do Umowy Kredytowej. Spółki są w trakcie negocjacji restrukturyzacji tego zadłużenia.

Posiadane na dzień bilansowy przez Spółki (Amon i Talia) środki finansowe (w tym zgromadzone na tzw. Rachunku Rezerwy Obsługi Długu) oraz środki finansowe, które Spółki planują wygenerować z działalności operacyjnej pozwolą na obsługę długu w perspektywie ok. 12 miesięcy.

Omawiana sytuacja nie ma bezpośredniego wpływu na jakąkolwiek inną umowę kredytową w ramach Grupy Polenergia S.A., a w szczególności nie powoduje wystąpienia przypadku naruszenia żadnej innej umowy kredytowej.

Dysponowanie środkami pieniężnymi przez Spółki jest ograniczone na rzecz Banków, zgodnie z zapisami Umowy Kredytów.

Polenergia S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Amon i Talia z tytułu Umowy Kredytów do kwoty ok. 6,7 mln zł. Zarząd ma wątpliwości co do obowiązywania poręczenia, jednakże z uwagi na brak jednoznacznego orzeczenia w tej kwestii z ostrożności wskazuje na potencjalną odpowiedzialność Spółki z jego tytułu.

Ponadto, ze względu na dokonany odpis aktualizujący rzeczowych aktywów trwałych projekt Mycielin nie spełnił wskaźnika udziału Długu do Kapitału Własnego. Zgodnie z zapisami umowy kredytowej brak spełnienia tego wskaźnika nie powoduje potrzeby reklasyfikacji tego kredytu z zobowiązań długoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

27. Zobowiązania

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

	31.12.2016	31.12.2015
- kredyty bankowe i pożyczki	296 255	121 336
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług	156 172	178 347
- wobec jednostek powiązanych	949	2 023
- wobec jednostek pozostałych, w tym:	155 223	176 324
- zobowiązania inwestycyjne	434	16 231
- zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	958	6 670
- pozostałe zobowiązania	219 571	166 301
- budżetowe	13 120	6 771
- inne zobowiązania finansowe	323	539
- wycena kontraktów terminowych*)	85 584	88 171
- z tytułu wynagrodzeń	1 391	1 564
- fundusze specjalne	45	53
- z tytułu zabezpieczenia ryzyka	-	6 065
- z tytułu rozliczeń KDT **)	83 703	29 218
- inne	35 405	33 920
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	672 956	472 654

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	31.12.2016	31.12.2015
- z tytułu rozliczeń KDT **)	29 881	105 334
- wycena kontraktów terminowych*)	5 718	30 856
- z tytułu zabezpieczenia ryzyka	7 545	5 618
- zobowiązania inwestycyjne	1 500	1 500
- inne zobowiązania finansowe	702	1 339
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, razem	45 346	144 647

*) wycena kontraktów terminowych została szerzej omówiona w nocie 21.

**) zobowiązania z tytułu rozliczeń KDT szerzej opisano w nocie 43.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14 dniowych.

Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane.

28. Rozliczenia międzyokresowe

	31.12.2016	31.12.2015
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		
- przychody przyszłych okresów - dotacje	58 883	63 161
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe, razem	58 883	63 161

Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe

	31.12.2016	31.12.2015
- koszty przyszłych premii, wynagrodzeń	6 287	11 494
- koszty usług obcych	3 092	2 987
- niewykorzystane urlopy	479	724
- przychody przyszłych okresów - dotacje	4 076	4 075
- zobowiązania	-	415
- nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	283	1 141
- pozostałe	1 032	605
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe, razem	15 249	21 441

Grupa otrzymała trzy dotacje. Pierwsza z nich została udzielona 2005 roku w wysokości 5 900 tys. złotych na dofinansowanie przedsięwzięcia „Elektrownia wiatrowa o mocy 22 MW w Pucku”. Elektrownia rozpoczęła działalność w końcu 2006 roku a kwota dotacji uznana jako przychody przyszłych okresów, jest odpisywana przez okres użytkowania Elektrowni.

Druga z nich została przyznana w 2010 roku w wysokości 40 000 tys. złotych na dofinansowanie przedsięwzięcia „Budowa farmy wiatrowej Łukaszów”. Do dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa otrzymała 39 887 tys. złotych z tytułu powyższej dotacji. Farma wiatrowa rozpoczęła działalność w końcu 2011 roku a kwota dotacji uznana jako przychody przyszłych okresów, jest odpisywana przez okres użytkowania Farmy wiatrowej.

Trzecia z nich została przyznana 2010 roku w wysokości 40 000 tys. złotych na dofinansowanie przedsięwzięcia „Budowa farmy wiatrowej Modlikowice”. Do dnia 31 grudnia 2016 roku Grupa otrzymała 39 771 tys. złotych z tytułu powyższej dotacji. Farma wiatrowa rozpoczęła działalność w końcu 2011 roku a kwota dotacji uznana jako przychody przyszłych okresów, jest odpisywana przez okres użytkowania Farmy wiatrowej.

29. Zobowiązania warunkowe

29.1 Udzielone gwarancje i poręczenia

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie udzieliła gwarancji zewnętrznych.

29.2 Sprawy sądowe

Spółki zależne Spółki – Amon Sp. z o.o. oraz Talia Sp. z o.o., każda z osobna, złożyły powództwa o stwierdzenie bezskuteczności oświadczeń o wypowiedzeniu przez Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.:

1) Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych Wynikających ze Świadectw Pochodzenia Będących Potwierdzeniem Wytworzenia Energii Elektrycznej w Odnawialnym Źródle Energii – Farmie Wiatrowej

w miejscowości Łukaszów z dnia 23 grudnia 2009 roku oraz Umowy Sprzedaży Energii Elektrycznej Wytworzonej w Odnawialnym Źródle Energii – Farmie Wiatrowej w miejscowości Łukaszów z dnia 23 grudnia 2009 roku, w stosunku do Amon;

2) Umowy Sprzedaży Praw Majątkowych Wynikających ze Świadczeń Pochodzenia Będących Potwierdzeniem Wytworzenia Energii Elektrycznej w Odnawialnym Źródle Energii – Farmie Wiatrowej w miejscowości Modlikowice z dnia 23 grudnia 2009 roku oraz Umowy Sprzedaży Energii Elektrycznej Wytworzonej w Odnawialnym Źródle Energii – Farmie Wiatrowej w miejscowości Modlikowice z dnia 23 grudnia 2009 roku, w stosunku do Talia.

Powyższa sprawa nie spowodowała utraty przez Spółki Amon i Talia możliwości sprzedaży energii elektrycznej i świadectw pochodzenia, ponieważ może ona się odbywać do sprzedawcy z urzędu po cenie ogłoszonej przez Prezesa URE - w przypadku energii elektrycznej i na giełdzie towarowej lub w inny sposób innym podmiotom – w przypadku zielonych certyfikatów. Jednakże o ile cena sprzedaży energii elektrycznej do sprzedawcy z urzędu jest obecnie nieco wyższa niż cena sprzedaży wynikająca z umów z Polską Energią – Pierwszą Kompanią Handlową sp. z o.o. w likwidacji, o tyle obecna rynkowa cena zielonych certyfikatów jest znacząco niższa od ceny sprzedaży do ich dotychczasowego odbiorcy. Ponadto ceny rynkowe są zmienne. Nie jest możliwe wskazanie wysokości cen rynkowych w przyszłości, co oznacza, że nie można jednoznacznie wskazać jaki efekt będzie miała ewentualna zmiana odbiorcy energii elektrycznej i zielonych certyfikatów sprzedawanych przez Talię oraz Amon. Sprawy są w toku.

Spółka Eolos Polska Sp. z o.o. wniosła o zapłatę, solidarnie, od spółek zależnych Spółki: Certyfikaty Sp. z o.o. oraz Polenergia Obrót S.A. zapłatę kar umownych oraz niezapłaconych w łącznej kwocie 20.222 tys. złotych z tytułu rzekomego niewykonania umów, które wygasły w dniu 5 stycznia 2016 roku. Należy wskazać, że powód wskazuje w pozwie, że jego roszczenie może być większe z uwagi na fakt, że w kolejnych latach dochodzona przez niego kara umowna ulegnie zwiększeniu. Spółki w całości odrzucają powództwo, a nadto Polenergia Obrót S.A. uważa za błędną wskazaną przez Eolos Polska Sp. z o.o. podstawę jej rzekomej solidarnej odpowiedzialności za zobowiązania Certyfikaty Sp. z o.o.

Spółka zależna Spółki – Polenergia Biomasa Energetyczna Północ Sp. z o.o. dochodzi od swoich kontrahentów zapłaty, łącznie, ok. 40 tys. złotych tytułem zwrotu zapłaconych zaliczek. Sprawy w toku. Ponadto, wspomniana spółka dochodzi zapłaty należności w kwocie ok. 420 tysięcy zł. Spółka nie rozpoznaje tych należności w bilansie.

Ze względu na specyfikę działalności polegającej na dostarczaniu energii elektrycznej do odbiorców końcowych spółka zależna Spółki – Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o. dochodzi od szeregu klientów należności z tytułu sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej. Łączna wartość dochodzonych roszczeń wynosi około 360 tys. złotych. Spółka nie rozpoznaje tych należności w bilansie. Ponadto, Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o. wystąpiła z pozwem przeciwko jednemu z dostawców energii elektrycznej, o zwrot nadpłaty za dostarczoną energię. Wartość przedmiotu sporu wynosi około 550 tys. złotych. Pozwany uznał zasadność roszczenia, jednak zgłosił zarzut potrącenia dotyczący należności za dostawy energii w innym okresie. Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o. uznaje roszczenie wzajemne pozwanego za nieuzasadnione. Zdaniem spółki zapłaciła ona na rzecz dostawcy całość należności za dostarczoną jej energię.

Spółka zależna Spółki – Polenergia Obrót S.A. dysponuje tytułem wykonawczym przeciwko swojemu kontrahentowi na kwotę 5 000 tys. złotych, odnośnie której to należności toczy się postępowanie egzekucyjne. Spółka nie rozpoznaje tych należności w bilansie.

Ponadto spółka zależna Spółki – Elektrownia Północ Sp. z o.o. prowadzi spór, przedmiotem którego jest zobowiązanie drugiej strony umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości do zawarcia umowy przyrzeczonej. Przeciwko tej samej osobie toczy się z powództwa Elektrownia Północ Sp. z o.o. postępowanie o zapłatę kary umownej za naruszenie umowy o wartości sporu wynoszącej 100 tys. złotych.

29.3 Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółek Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa nie identyfikuje ryzyka podatkowego, na które należałoby utworzyć rezerwę.

29.4 Nakłady inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa planuje w 2017 roku ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w szacunkowej łącznej kwocie około 60 milionów złotych. Kwoty te przeznaczone będą głównie na realizację programu inwestycyjnego w segmencie dystrybucji oraz development projektów między innymi w obszarze morskiej i lądowej energetyki wiatrowej.

29.5 Zobowiązania z tytułu zawartych umów

Jednostka zależna Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. :

Dnia 20 marca 1998 roku Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. (Spółka) podpisała umowę długoterminową z PGNiG S.A., zgodnie z którą jest zobowiązana do zamawiania rocznych umownych ilości gazu, które nie mogą być mniejsze niż 180 milionów m³ i większe niż 210 milionów m³. W każdym roku umownym Spółka jest zobowiązana zapłacić za minimalną, roczną ilość gazu, która jest równa 90% zamówionej ilości rocznej. Umowa obowiązuje do 24 grudnia 2019 roku.

Dnia 21 marca 2008 roku Spółka zawarła Umowę sprzedaży energii elektrycznej z GET EnTra Sp. z o.o. Aneks nr 10 z dnia 18 stycznia 2017 roku przewiduje, iż wielkość sprzedaży energii elektrycznej będzie wynosić od 2016 roku nie mniej niż 735.000 MWh rocznie, w tym nie mniej niż 335.000 MWh w okresie letnim. Zgodnie ze przywołanym Aneksem nr 10, okres obowiązywania Umowy kończy się z dniem 31 grudnia 2019 roku.

Umowa zawarta w dniu 25 marca 1998 roku z Ciech Sarzyna S.A. zobowiązuje Spółkę do dostarczania energii cieplnej. Brak wywiązania się przez Spółkę z dostaw ilości ciepła zobowiązuje ją do pokrycia szkód udokumentowanych przez Odbiorcę w kwocie nie wyższej niż 2 miliony dolarów rocznie (kwotę indeksuje się wskaźnikiem CPI począwszy od 1996 roku). Na podstawie Umowy zaktualizowanej Aneksem Nr 10 z dnia 24 stycznia 2017 roku, Spółka zobowiązana jest do dostawy, a Ciech Sarzyna S.A. do odbioru 370.000 GJ/rok (Zobowiązanie Minimalnego Zakupu).

W dniu 24 stycznia 2017 roku Spółka zawarła z Ciech Sarzyna S.A. umowę na dostawy przez Spółkę do Ciech Sarzyna S.A. energii cieplnej w okresie od 04.06.2020 roku do 30.11.2030 roku, a zatem po wygaśnięciu wskazanej powyżej Umowy z dnia 25 marca 1998 roku. Brak wywiązania się przez Spółkę z dostaw ilości ciepła zobowiązuje ją do pokrycia szkód udokumentowanych przez odbiorcę w kwocie nie wyższej niż 8 milionów złotych w całym okresie obowiązywania. Umowa nie zawiera zapisów w zakresie Zobowiązania Minimalnego Zakupu.

W dniu 24 stycznia 2017 roku Spółka zawarła z Ciech Sarzyna S.A. umowę o świadczenie przez Ciech Sarzyna S.A. usług lokalnych w okresie od 04.06.2020 roku do 30.11.2030 roku. Usługi objęte tą umową związane są z dostawami wody i kondensatu pary, odbiorem ścieków oraz udostępnieniem

bocznicy kolejowej, z których to usług Spółka korzysta dla celów prowadzonej działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej.

W dniu 30 października 2013 roku Spółka odnowiła umowę na dostawę energii ciepłej z Zakładem Gospodarki Komunalnej Nowa Sarzyna Sp. z o. o. Okres obowiązywania umowy upływa w dniu 3 czerwca 2020 roku. Na mocy umowy, w każdym roku umownym odbiorca jest zobowiązany do odbioru i zapłaty, a Dostawca jest zobowiązany do dostawy, co najmniej 55.000 GJ/rok energii ciepłej ("Zobowiązanie Minimalnego Zakupu"), z zastrzeżeniem, iż Odbiorca ma prawo do zmiany Zobowiązania Minimalnego Zakupu począwszy od czwartego roku umownego. Dodatkowo Dostawca (Spółka) nie jest zobowiązany do dostarczenia w którymkolwiek roku umownym więcej niż 120.000 GJ energii ciepłej ("Zobowiązanie Maksymalnej Dostawy").

30. Przychody ze sprzedaży

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- przychody ze sprzedaży i dystrybucji energii	2 494 496	2 310 277	691 048	609 243
- przychody z tytułu świadectw pochodzenia	52 377	120 308	32 310	46 600
- przychody z tytułu uprawnień do emisji dwutlenku węgla	2 375	11 210	-	6 179
- przychody ze sprzedaży ciepła	24 199	31 220	5 749	7 844
- przychody z projektów konsultacyjnych i doradczych	2 944	2 885	612	1 335
- przychody z usług dzierżawy i operatorskie	631	212	25	149
- przychody ze sprzedaży towarów	3 968	5 566	1 330	1 882
- przychody ze sprzedaży słomy	-	1	-	-
- przychody ze sprzedaży pelletów	43 095	54 872	8 249	13 029
- przychody z najmu	1 122	56	16	13
- przychody z tytułu kosztów osieroconych i kosztów gazu	109 728	152 023	23 623	33 181
- przychody netto z tytułu sprzedaży i dystrybucji gazu	259 785	83 139	76 975	20 557
- inne przychody	2 049	667	578	103
Przychody ze sprzedaży, razem	2 996 769	2 772 436	840 515	740 115

W ramach przychodów ze sprzedaży i dystrybucji energii wykazana jest kwota przychodów z tytułu instrumentów pochodnych na sprzedaży energii.

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- Polska	2 539 403	2 393 865	699 886	631 095
- Czechy	68 679	196 550	17 601	47 392
- Luksemburg	4 186	3 643	2 030	612
- Niemcy	247 957	143 018	74 048	44 170
- Szwajcaria	9 264	101	2 433	-
- Węgry	2 375	11 211	-	6 180
- Wielka Brytania	124 905	24 048	44 517	10 666
Przychody, razem	2 996 769	2 772 436	840 515	740 115

31. Koszty według rodzaju

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- amortyzacja	115 356	87 660	29 805	24 486
- zużycie materiałów i energii	175 689	248 784	38 828	61 274
- usługi obce	52 378	38 438	15 118	10 939
- podatki i opłaty	17 497	16 169	4 699	4 405
- wynagrodzenia	35 973	40 787	7 964	11 687
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 741	5 427	959	1 248
- pozostałe koszty rodzajowe	3 546	3 762	899	977
Koszty według rodzaju, razem	405 180	441 027	98 272	115 016
- wartość sprzedanych towarów i materiałów (wartość dodatnia)	2 483 363	2 193 377	701 776	581 304
- koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(770)	(805)	(232)	(243)
- koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(30 008)	(34 476)	(6 843)	(10 767)
Razem koszt własny sprzedaży	2 857 765	2 599 123	792 973	685 310

32. Pozostałe przychody operacyjne

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- odwrócenie odpisów aktualizujących wartość składników aktywów, w tym:	3 310	1 129	2 496	123
- odpisy aktualizujące wartość należności	2 455	60	1 986	-
- odpisy aktualizujące wartość zapasów	855	1 069	510	123
- rozwiązanie rezerw, w tym:	1 651	1 143	485	-
- na sprawy sądowe	-	164	-	-
- rekultywacyjnej	1 166	-	-	-
- pozostałych	485	979	485	-
- pozostałe, w tym:	5 714	6 082	801	1 343
- odszkodowania i dopłaty	174	631	(71)	157
- rozliczenie dotacji	4 279	4 324	1 070	1 069
- przychody z dzierżawy rzeczowych aktywów trwałych	-	710	-	-
- zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	569	73	35	21
- refaktury	-	-	(6)	-
- pozostałe	692	344	(227)	96
Pozostałe przychody operacyjne, razem	10 675	8 354	3 782	1 466

33. Pozostałe koszty operacyjne

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- odpisy aktualizujące wartość składników aktywów, w tym:	179 424	10 915	74 942	10 153
- należności	10 532	265	409	13
- zapasy	115	1 812	115	1 302
- rzeczowe aktywa trwałe	168 777	8 838	74 418	8 838
- pozostałe, w tym:	654	2 824	243	801
- kary, grzywny, odszkodowania	4	1 158	3	450
- przeniesione odszkodowania	-	7	-	6
- inne koszty związane z developmentem	206	629	38	245
- strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	26	106	24	-
- pozostałe	418	924	178	100
Pozostałe koszty operacyjne, razem:	180 078	13 739	75 185	10 954

W związku z tym, że w dniu 15 lipca 2016 roku weszła w życie ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych („Ustawa”), Grupa zmuszona została do dokonania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości aktywów w postaci projektów farm wiatrowych w tzw. developmencie, tj. projektów budowy farm wiatrowych, które nie posiadają pozwolenia na budowę lub co do których nie zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania takiego pozwolenia. Z uwagi na zapisy Ustawy dotyczące minimalnych odległości elektrowni wiatrowych od zabudowań wspomniane projekty nie mogą być

dalej kontynuowane. Ponadto, w związku z wejściem w życie Ustawy Spółka dokonała odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu sprzedaży projektu farmy wiatrowej (ostatnia rata która miała zostać uregulowana wraz z otrzymaniem pozwolenia na użytkowanie farmy wiatrowej). Grupa na bieżąco analizuje zmieniające się dynamicznie otoczenie regulacyjne, w tym zmiany wprowadzone przez nowelizację ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz zmiany wynikające z aktów wykonawczych do tej ustawy, które nie zostały jeszcze wydane i wpływ wspomnianych regulacji na działanie Grupy i jej wyniki finansowe. Na moment sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego z uwagi na brak rozporządzeń wykonawczych, nie jest możliwe dokonanie kompleksowej oceny wpływu nowych regulacji na Spółkę i konieczności dokonania ewentualnych dalszych odpisów. Łączna kwota wspomnianych odpisów to 55 mln złotych, została zaprezentowana w pozostałych kosztach operacyjnych i dotyczy segmentu – Działalność developerska i wdrożeniowa.

W dniu 10 października 2016 roku Spółka podjęła decyzję o niewykonywaniu przez spółkę zależną Spółki - PPG Pipeline Projektgesellschaft mbH („PPG”) opcji kupna 100% udziałów w spółce Inwestycyjna Spółka Energetyczna – IRB Sp. z o.o. („IRB”). IRB poprzez swoje spółki zależne („Spółki Projektowe”) posiada prawa do budowy gazociągu o łącznej długości ok 150 km (z tego 118 km na terenie Niemiec) i przepustowości 5 mld m³/rok, łączącego polski i niemiecki system gazowy („Projekt”). Wskazana powyżej decyzja spowodowana była niemożnością uzgodnienia zasad i warunków realizacji Projektu na terenie Polski, co było warunkiem koniecznym zakupu IRB. W związku z powyższym w dniu 10 października 2016 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o dokonaniu odpisu księgowego aktywów związanych z Projektem. Łączna kwota wspomnianych odpisów to 48 mln złotych, została zaprezentowana w pozostałych kosztach operacyjnych i dotyczy segmentu – Działalność developerska i wdrożeniowa.

W dniu 7 grudnia 2016 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o dokonaniu odpisów z tytułu utraty wartości aktywów w postaci rzeczowych aktywów trwałych farm wiatrowych w operacji. Konieczność dokonania w/w odpisów wynika z utrzymujących się niskich cen tzw. zielonych certyfikatów i niepewności co do perspektyw ich ewentualnego wzrostu. Spowodowane jest to m.in. przez zapisy rozporządzenia Ministra Energii z dnia 17 października 2016 r. w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w 2017 r., zgodnie z którym obowiązek umorzenia w 2017 roku wyniesie 15,4%, co nie jest wystarczającym poziomem biorąc pod uwagę istniejącą nadpodaż na rynku zielonych certyfikatów. Ponadto, do chwili obecnej brak jest informacji dotyczących aukcji dla istniejących farm wiatrowych. Łączna kwota wspomnianych odpisów to 75 mln złotych, została zaprezentowana w pozostałych kosztach operacyjnych i dotyczy segmentu – Energetyka wiatrowa.

Powyższe odpisy mają charakter niegotówkowy i zgodnie z przyjętą definicją, są bez wpływu na wynik EBITDA.

34. Przychody finansowe

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- przychody finansowe z tytułu odsetek od lokat i pożyczek	4 540	6 283	957	1 287
- odsetki - leasing finansowy	150	163	36	40
- różnice kursowe, w tym:	99	274	69	(162)
-niezrealizowane	(20)	148	7	(206)
-zrealizowane	119	126	62	44
- wycena zobowiązań finansowych*)	4	536	(13)	444
- zbycie udziałów w jednostce zależnej**)	3 206	-	-	-
- pozostałe	36	176	-	(5)
Przychody finansowe, razem	8 035	7 432	1 049	1 604

*) dotyczy kredytów bankowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

***) W dniu 16 czerwca 2016 roku została sfinalizowana przez jednostkę dominującą transakcja sprzedaży tzw. projektu Zakrzów, tj, sprzedaż aktywów energetycznych składających się na EC Zakrzów oraz 2 spółek celowych. Nabywcą jest DP System Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi. Poniżej zaprezentowano szczegółowe dane związane ze powyższą sprzedażą:

Zysk na sprzedaży środków trwałych	729
Przychody z tytułu rozwiązania rezerwy na rekultywację	1 166
Odpis na środki trwale związane z projektem EC Zakrzów	(1 082)
Podatek dochodowy (19%)	(154)
Zysk ze zbycia udziałów spółek celowych	3 206
Podatek dochodowy (19%) *)	1 420
Razem	5 285
Otrzymane środki pieniężne z tytułu sprzedaży projektu	3 591

*) pozytywny wpływ podatku dochodowego wynika z braku tworzenia aktywa na podatek odroczony w poprzednich latach z tytułu odpisów aktualizacyjnych udziałów.

35. Koszty finansowe

	Za okres 12 miesięcy zakończony		Za okres 3 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
- koszty finansowe z tytułu odsetek	56 483	40 241	14 533	11 303
- różnice kursowe, w tym:	1 560	251	802	(60)
-niezrealizowane	1 408	153	825	122
-zrealizowane	152	98	(23)	(182)
- prowizje i inne opłaty	3 466	3 597	452	587
- odpis aktualizujący wartość aktywów finansowych	-	1 500	-	1 500
- wycena zobowiązań finansowych *)	3 307	2 431	1 166	709
- pozostałe	374	1 017	192	773
Koszty finansowe, razem	65 190	49 037	17 145	14 812

*) dotyczy kredytów bankowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

36. Skorygowana EBITDA i Skorygowany Zysk netto

EBITDA, SKORYGOWANA EBITDA oraz SKORYGOWANY ZYSK NETTO przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej – mierniki nie wynikające ze standardów rachunkowości

Grupa prezentuje dane dotyczące EBITDA, skorygowanej EBITDA oraz skorygowanego zysku netto przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej w celu przedstawienia wyników Grupy z wyłączeniem wpływu elementów niemających wpływu na podstawową działalność Grupy i nie wiążących się z przepływami pieniężnymi w raportowanym okresie.

Poziom EBITDA, skorygowana EBITDA oraz skorygowany zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej nie są zdefiniowane przez MSSF i mogą być wyliczane inaczej przez inne podmioty.

Grupa definiuje EBITDA jako zysk brutto minus przychody finansowe plus koszty finansowe plus amortyzacja plus odpisy aktualizujące wartość niefinansowych aktywów trwałych. W drugim kwartale 2016 roku Grupa zdecydowała o zmianie definicji EBITDA w stosunku do definicji z 31 grudnia 2015 roku poprzez dodanie odpisów aktualizujących wartość niefinansowych aktywów trwałych. Zmiana ta ma na celu przede wszystkim zapewnienie porównywalności kluczowego parametru dla branży, w której funkcjonuje Emitent i jego Grupa Kapitałowa.

Wskaźnik Skorygowana EBITDA ustalany jest w wyniku eliminacji z EBITDA wpływu zdarzeń gospodarczych niemających wpływu na podstawową działalność Grupy oraz nie wiążących się z przepływami pieniężnymi w raportowanym okresie obejmujących:

- Rozliczenie ceny nabycia na dzień przejęcia (eliminacja zysku rozpoznanego na dzień przejęcia z tytułu uprzednio istniejących relacji, eliminacja kosztów / przychodów z tytułu rozliczania kontaktów terminowych rozpoznanych w wartościach godziwych na dzień przejęcia),

-
- Koszty pozyskania finansowania innego niż finansowanie dłużne na poziomie spółek projektowych,
  - Wynik działalności wynikający ze zmiany strategii Grupy, która miała miejsce po opublikowaniu prognozy.

Grupa definiuje Skorygowany zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej jako zysk netto bez uwzględnienia zdarzeń gospodarczych obejmujących:

- Rozliczenie ceny nabycia na dzień przejścia (eliminacja amortyzacji korekt z tytułu wyceny do wartości godziwych przejętych aktywów trwałych, eliminacja zysku rozpoznanego na dzień przejścia z tytułu uprzednio istniejących relacji, eliminacja kosztów / przychodów z tytułu rozliczania kontaktów terminowych rozpoznanych w wartościach godziwych na dzień przejścia, z uwzględnieniem wpływu podatku odroczonego od w/w pozycji),
- Wpływ wyceny należności długoterminowych z tytułu sprzedaży farm wiatrowych (dyskonto),
- Wynik na działalności finansowej z tytułu wyceny kredytów metodą zamortyzowanego kosztu (rozliczenie w czasie historycznie poniesionych kosztów prowizji za pozyskanie finansowania),
- Wynik na niezrealizowanych różnicach kursowych (jako pozycji nie prognozowanej),
- Koszty pozyskania finansowania innego niż finansowanie dłużne na poziomie spółek projektowych,
- Wynik działalności wynikający ze zmiany strategii Grupy, która miała miejsce po opublikowaniu prognozy,
- Wpływ podatku dochodowego na powyższe zdarzenia gospodarcze.

W bieżącym roku obrotowym przy ustaleniu skorygowanej EBITDA oraz skorygowanego zysku netto Grupa wyeliminowała następujące transakcje / zdarzenia:

- Wpływ rozliczenia ceny nabycia będącej efektem wniesienia aktywów Grupy Neutron w 3 kwartale 2014 roku,
- Koszty pozyskania finansowania związane z zaniechanym programem emisji obligacji (pozycja nie prognozowana),
- Wynik z działalności finansowej z tytułu wyceny kredytów metodą zamortyzowanego kosztu (rozliczenie w czasie historycznie poniesionych kosztów prowizji za pozyskanie finansowania), w Spółkach Amon Sp. z o.o., Talia Sp. z o.o., Grupa PEP Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o., Grupa PEP Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o., Grupa PEP Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o., Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o., Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.,
- Wynik na niezrealizowanych różnicach kursowych (pozycja nie prognozowana),
- Wynik na sprzedaży EC Zakrzów,
- Wpływ odpisu aktualizującego związanego z developmentem (w przypadku skorygowanego zysku netto),
- Wpływ podatku dochodowego na powyższe zdarzenia gospodarcze.

37. Przepływy środków pieniężnych

	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania		
- środki zablokowane na spłatę rat kredytu	34 309	32 062
- środki pieniężne zablokowane z tytułu rozliczenia rekompensat kosztów osieroconych	77 681	91 646
- środki pieniężne zablokowane z tytułu remontów długo i średnioterminowych	2 054	2 141
- inne środki zablokowane	38	3 581
Razem	114 082	129 430

Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Rezerwy:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
- bilansowa zmiana stanu rezerw	22 149	1 111
- wyłączenie z konsolidacji sprzedanej Spółki zależnej	38	-
- reklasyfikacja z zobowiązań długoterminowych	(24 544)	-
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	(2 357)	1 111

Zapasy:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
- bilansowa zmiana stanu zapasów	5 556	(5 927)
- ujęcie zapasów w pozycji aktywa trwałe	200	-
- wyłączenie z konsolidacji sprzedanej Spółki zależnej	(109)	-
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	5 647	(5 927)

Należności:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
- bilansowa zmiana stanu należności długoterminowych i krótkoterminowych netto	53 251	(45 149)
- zmiana stanu należności inwestycyjnych	203	-
- wyłączenie z konsolidacji sprzedanej Spółki zależnej	(1 710)	-
- zmiana stanu należności finansowych	(1 854)	6 826
Zmiana stanu należności w rachunku przepływów pieniężnych	49 890	(38 323)

Zobowiązania:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
- bilansowa zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(68 206)	32 369
- zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	1 255	1 032
- zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	1 257	17 006
- wyłączenie z konsolidacji sprzedanej Spółki zależnej	1 441	-
- zmiana stanu zobowiązań finansowych	6 864	4 638
- reklasyfikacja do rezerw długoterminowych	24 544	-
Zmiana stanu zobowiązań w rachunku przepływów pieniężnych	(32 845)	55 045

Rozliczenia międzyokresowe:	Za okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
- bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(5 093)	(9 123)
- rozliczenie w czasie prowizji od kredytów	(4 734)	5 823
- wyłączenie z konsolidacji sprzedanej Spółki zależnej	65	-
- niezafakturowane rzeczowe aktywa trwałe w budowie	1 177	3 002
- koszty przeniesiony na kapitał własny	-	(683)
- inne	-	(19)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych w rachunku przepływów pieniężnych	(8 585)	(1 000)

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, kontrakty terminowe typu forward (zabezpieczający ryzyko walutowe oraz ryzyko cen rynkowych). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym i ryzykiem cen rynkowych (w szczególności w przypadku obrotu energią elektryczną) powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych.

Grupa zarządza kosztami oprocentowania poprzez korzystanie z zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym. Grupa stosuje zabezpieczenie płatności odsetkowych z tytułu kredytu za pomocą pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w ujęciu rocznym na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników (w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej). Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

okres zakończony dnia 31 grudnia 2016	Zwiększenie/zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto w okresie kolejnych 12 miesięcy w tysiącach złotych
WIBOR 1M	1%	(9 436)
EURIBOR 1M	1%	(310)
WIBOR 1M	-1%	9 436
EURIBOR 1M	-1%	310

okres zakończony dnia 31 grudnia 2015	Zwiększenie/zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto w okresie kolejnych 12 miesięcy w tysiącach złotych
WIBOR 1M	1%	(9 804)
EURIBOR 1M	1%	(360)
WIBOR 1M	-1%	9 804
EURIBOR 1M	-1%	360

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe w Grupie sprowadza się do ryzyka związanego z wahaniami kursu euro w odniesieniu do otwartej pasywnej pozycji walutowej w ramach: lokat bankowych, zobowiązań inwestycyjnych oraz zaciągniętych kredytów inwestycyjnych. Pozycja ta na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 7 mln EUR. Pozycja ta nie jest zabezpieczana w celu wyeliminowania wahań kursu walutowego.

Z wyłączeniem powyższej niezabezpieczonej pozycji walutowej Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia szerzej opisane w notcie 40.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych) na racjonalnie możliwe wahania kursu euro przy założeniu niezmienności innych czynników.

	Wzrost/ spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy
31 grudzień 2016 - EUR	+ 0,01 PLN/EUR	(70)
	- 0,01 PLN/EUR	70
31 grudzień 2015 - EUR	+ 0,01 PLN/EUR	(84)
	- 0,01 PLN/EUR	84

W roku zakończonym 31 grudnia 2016, Grupa osiągnęła 1 408 tys. złotych kosztów finansowych z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych.

W okresie 31 grudnia 2016 roku – 31 marca 2017 roku wahania kursu złotego w stosunku do euro mogą mieć wpływ na wielkość niezrealizowanych różnic kursowych. Wynik na niezrealizowanych różnicach kursowych na dzień 31 marca 2017 roku zależy będzie głównie od relacji kursu z dnia 31 grudnia 2016 do kursu z dnia 31 marca 2017 roku, przy czym odpowiednio aprecjacja/depresiasi złotego w stosunku do euro będzie mieć dodatni/ujemny wpływ na zysk netto w wysokości około 70 tys. złotych na każdy grosz różnicy w stosunku do kursu z dnia 31 grudnia 2016 (4,4240 EUR/PLN).

Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Ze względu na fakt, że Grupa realizuje projekty inwestycyjne z istotnym udziałem finansowania zewnętrznego, w Grupie istnieje istotna koncentracja zadłużenia. Zawarte umowy kredytowe zawierają szereg wskaźników finansowych (kovenantów), które poszczególne projekty winny spełniać.

Ze względu na aktualne otoczenie rynkowe, możliwe efekty wprowadzenia tzw. ustawy odległościowej oraz bieżącą sytuację na rynku zielonych certyfikatów istnieje ryzyko naruszenia kovenantów w przypadku niektórych projektów.

Grupa na bieżąco analizuje poziom zadłużenia oraz kowenantów w poszczególnych spółkach i pozostaje w kontakcie z instytucjami finansującymi.

Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych są ulokowane w bankach o dobrej zdolności kredytowej.

Należności handlowe pochodzą głównie od klientów o dobrym ratingu kredytowym, z którymi Grupa kontynuuje współpracę.

Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2016 roku, 31 grudnia 2015 roku wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31.12.2016	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	50 206	361 658	467 558	618 887	1 498 309
Pozostałe zobowiązania	226 290	1 284	7 462	-	235 036
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	156 168	-	4	-	156 172

31.12.2015	Poniżej 3 miesiące	Od 3 do 12 miesiące	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	65 421	100 668	541 029	768 931	1 476 049
Pozostałe zobowiązania	161 393	4 908	39 313	-	205 614
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	178 344	-	3	-	178 347

39. Instrumenty finansowe

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
		31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Aktywa finansowe					
Kontrakty terminowe	Poziom 2	108 143	106 584	108 143	106 584
Zobowiązania finansowe					
Kredyty	Poziom 2	1 116 653	1 147 887	1 116 653	1 147 887
SWAP	Poziom 2	7 545	5 618	7 545	5 618
Forward	Poziom 2	-	6 065	-	6 065
Kontrakty terminowe	Poziom 2	91 302	111 027	91 302	111 027

Poziom 2: Wartość godziwa jest ustalana na podstawie innych danych dających się zaobserwować bezpośrednio lub pośrednio. Podobne umowy są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku, stąd kwotowania odzwierciedlają wynik rzeczywistej transakcji w podobne instrumenty pochodne. Wartość godziwa kredytów jest ustalana za pomocą zamortyzowanego kosztu, czyli analizy zdyskontowanych przepływów pieniężnych przy przyjętej efektywnej stopie procentowej jako stopie dyskonta.

Wartość godziwa należności, zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych jest zbliżona do wartości bilansowej.

Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe. Podział na poszczególne lata obrazuje datę wymagalności kredytu.

31.12.2016

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowanie zmienne							
Kredyty bankowe w PLN	289 707	84 117	60 782	82 523	53 876	514 886	1 085 891
Kredyty bankowe w EUR	6 548	7 636	7 985	8 352	241	-	30 762
Oprocentowanie stałe							
Aktywa gotówkowe	380 862	-	-	-	-	-	380 862
Leasing finansowy	308	303	318	333	350	1 550	3 162

31.12.2015

RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

	<1rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Oprocentowanie zmienne							
Kredyty bankowe w PLN	115 308	90 184	94 051	97 509	63 538	651 648	1 112 238
Kredyty bankowe w EUR	6 028	6 305	7 353	7 690	8 044	229	35 649
Oprocentowanie stałe							
Aktywa gotówkowe	362 096	-	-	-	-	-	362 096
Leasing finansowy	294	288	303	318	333	1 405	2 941

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku.

40. Zabezpieczenia

Zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej.

Data zapadalności instrumentu zabezpieczającego	Wartość zabezpieczenia w tys. PLN	Wysokość zabezpieczonej stopy procentowej	Instrument
2019-04-29	67 804,00	4,95%	IRS
2021-06-15	141 693,00	3,07%	IRS

209 497,00

Wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego na dzień bilansowy 7.546 tys. złotych i jest zaprezentowana w zobowiązaniach długoterminowych.

Celem zawarcia transakcji zabezpieczających jest ograniczenie wpływu zmian stopy procentowej na wysokość przyszłych wysoce prawdopodobnych płatności rat kredytowych.

Celem ustanowienia rachunkowości zabezpieczeń jest wyeliminowanie niedopasowania księgowego pomiędzy momentem rozpoznania wpływu na zysk (stratę) netto instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej. Wynik na realizacji tej transakcji odniesiony zostanie w rachunek zysków w momencie ich realizacji.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku, Grupa rozpoznała w innych całkowitych dochodach stanowiących część kapitałów własnych 4 077 tys. złotych (2015: +3 632 tys. złotych) z tytułu efektywnej części wyceny instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej.

41. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym 31 grudnia 2016 oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2015 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31.12.2016	31.12.2015
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 116 653	1 147 887
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(380 862)	(362 096)
Zadłużenie netto	735 791	785 791
Kapitał własny	1 267 426	1 397 251
Kapitał razem	1 267 426	1 397 251
Kapitał i zadłużenie netto	2 003 217	2 183 042
Wskaźnik dźwigni	37%	36%

42. Informacje dotyczące znaczących transakcji z podmiotami powiązanymi

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka GEO Kletnia Sp. z o.o była jednostką stowarzyszoną.

Główne transakcje z podmiotami powiązаныmi za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku :

31.12.2016	Przychody	Koszty	Należności	Zobowiązania
Kulczyk Investments	-	786	-	167
Kulczyk Holding	-	501	-	-
Krucza Inwestycje KREH 1 Sp. z o.o. S.K.	120	2 706	-	-
Chmielna Inwestycje KREH2 Sp. z o.o. S.K.A.	1 276	-	-	-
Euro Invest Sp. z o.o.	253	-	-	-
Polenergia Holding Sarl	514	-	-	-
Polenergia Usługi Sp. z o.o.	110	-	-	-
Polenergia Biogaz Sp. z o.o.	111	-	190	-
Polskie Biogazownie -Energy Żórawina Sp. z o.o.	-	1 424	-	-
Polskie Biogazownie -Energy Zalesie Sp. z o.o.	109	1 323	-	-
Ciech Sarzyna S.A.	21 067	2 632	3 703	237
Autostrada Eksploatacja S.A.	1 725	-	-	-
Ramsden Sp. Z o.o.	151	-	-	-
Polenergia International Sarl	1 830	-	1 783	-
Razem	27 266	9 372	5 676	404

Transakcje z osobami wchodzącymi w skład Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej zostały zaprezentowane w notach 45, 46.

43. Środki na pokrycie kosztów osieroconych i kosztów gazu

Środki na pokrycie kosztów osieroconych

ENS Sp. z o.o. – Spółka zależna - oblicza kwotę kosztów osieroconych, należną w okresie kwiecień 2008 - maj 2020 ("okres korygowania") w oparciu o wzory, zawarte w art. 30 oraz art. 31 Ustawy o rozwiązaniu KDT. Oszacowana wartość wynika z następujących wielkości:

- zaktualizowanej wartości księgowej netto rzeczowych środków trwałych, związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, na dzień 1 stycznia 2007 roku,
- amortyzacji w odniesieniu do rzeczowych środków trwałych, związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, dla celów podatku dochodowego od osób prawnych, w okresie od 1 stycznia 2007 roku do 31 marca 2008 roku,
- wyniku na działalności operacyjnej w okresie korygowania, obliczonego na podstawie zrealizowanych i prognozowanych przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i kosztów działalności operacyjnej, związanej ze sprzedażą energii elektrycznej, skorygowanego o amortyzację dla celów podatku dochodowego od osób prawnych,
- wartości księgowej netto rzeczowych środków trwałych, związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej, po zakończeniu okresu korygowania.

Wyliczona według powyższych zasad maksymalna kwota kosztów osieroconych alokowana jest następnie do poszczególnych lat (w tym do roku 2016) zgodnie z przyjętą przez Spółkę metodą alokacji (w oparciu o wynik na działalności operacyjnej za dany rok).

Z uwagi na długość okresu, którego dotyczą obliczenia, szacunki mogą się zmieniać; kwoty ujęte na dzień bilansowy są szacunkiem opartym na najlepszej wiedzy Spółki oraz danych dostępnych na dzień bilansowy.

Za okres 12 miesięcy zakończony

31.12.2016

zaksięgowana rekompensata kosztów osieroconych

74 535

W 2016 roku Spółka otrzymała od Zarządcy Rozliczeń S.A. następujące płatności związane z rekompensatą kosztów osieroconych:

	Za okres 12 miesięcy zakończony
	31.12.2016
zaliczki za I - IV kwartał 2016 r.	22 565
rozliczenie za poprzedni rok	18 875
Razem	41 440

Środki na pokrycie kosztów gazu

Spółka szacuje wartość rekompensaty na pokrycie kosztów gazu, jako iloczyn ilości energii elektrycznej brutto wytworzonej przez Spółkę w danym okresie przy wykorzystaniu ilości paliwa gazowego objętego klauzulą „minimum take”, różnicy między średnim kosztem zakupu gazu przez Spółkę a średnim kosztem zakupu węgla w jednostkach wytwórczych centralnie dysponowanych opalanych węglem oraz współczynnika korygującego, o którym mowa w Ustawie o rozwiązaniu KDT.

	Za okres 12 miesięcy zakończony
	31.12.2016
zaksięgowana rekompensata kosztów gazu	35 193

W 2016 roku Spółka otrzymała od Zarządcy Rozliczeń S.A. następujące płatności związane z rekompensatą kosztów gazu:

	Za okres 12 miesięcy zakończony
	31.12.2016
zaliczki za I - IV kwartał 2016 r.	39 200
rozliczenie za poprzedni rok	11 800
Razem	51 000

44. Zatrudnienie

Na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku zatrudnienie w Grupie Kapitałowej w podziale na grupy zawodowe, w przeliczeniu na etaty kształtowało się następująco:

	31.12.2016	31.12.2015
Zarząd	3	4
Pion administracyjny	65	74
Pion operacyjny	160	194
Razem zatrudnieni	228	272

45. Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze), wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym spółkę dominującą

W latach 2016 i 2015 wynagrodzenie członków Zarządu Jednostki Dominującej i Jednostek Zależnych oraz członków Rady Nadzorczej wynosiła:

	31.12.2016	31.12.2015
Zarząd	10 462	5 772
Rada Nadzorcza	318	197

Określeni członkowie Zarządu są stroną wzajemnej umowy dotyczącej wypowiedzenia stosunku pracy w okresie następnym 3-12 miesięcy. W przypadku rezygnacji ze stanowiska przez określonego członka Zarządu Spółka zobowiązana jest do wypłaty odprawy w wysokości 100% wynagrodzenia otrzymywanego przez członka Zarządu w okresie ostatnich 12 miesięcy. W związku z rezygnacją z pełnienia funkcji w Zarządzie pan Zbigniew Prokopowicz, pani Anna Kwarczińska i pan Michał Kozłowski otrzymali stosowne odprawy.

46. Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy, ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami

W roku zakończonym 31 grudnia 2016 nie przeprowadzono żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej ich małżonkami, rodzeństwem, wstępnymi, zstępnymi lub innymi bliskimi im osobami.

47. Informacja o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku i dnia 31 grudnia 2015 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	31.12.2016	31.12.2015
Badanie i przegląd sprawozdania finansowego	496	483
Pozostałe usługi	30	30

48. Informacje o uprawnieniach do emisji dwutlenku węgla CO₂

Handel emisjami to jeden z instrumentów polityki ekologicznej, służący ograniczaniu emisji zanieczyszczeń. Obowiązek udziału Polski w systemie wynika z realizacji postanowień protokołu Kioto oraz zobowiązań wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej. Mechanizm handlu emisjami zapoczątkowany został 1 stycznia 2005 r. wejściem w życie Dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu i Rady Europy, transponowanej na grunt prawa polskiego Ustawą z 22 grudnia 2004 r. „O handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji”. Uchylona została ona Ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Okres rozliczeniowy 2013-2012 regulowany jest ustawą z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Obiekty należące do Grupy Polenergia: EL Mercury (numer KPRU: PL 0879 05) i EC Nowa Sarzyna (numer KPRU: PL 0472 05) to instalacje spalania o nominalnej mocy cieplnej powyżej 20 MW uczestniczące we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji.

W obowiązującym okresie rozliczeniowym 2013-2020, zgodnie z Dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, zmienioną dyrektywą 2009/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 kwietnia 2009 r.:

Na mocy art. „10c” -w ramach derogacji- Instalacja EL Mercury jako producent energii elektrycznej i instalacja zgłoszona na listę tzw. Krajowego Planu Inwestycyjnego, otrzymała przydziały uprawnień do emisji, które zgodnie z decyzją KE zmniejszają się do 0 w 2020r. EL Mercury nie otrzymała przydziału uprawnień za lata 2013-2016, ze względu na nierealizowanie zgłoszonych w Krajowym Planie Inwestycyjnym modernizacji.

Na mocy art. „10c” Instalacja EC Nowa Sarzyna otrzymała przydziały uprawnień do emisji CO₂, jednak ze względu na brak Inwestycji w Krajowym Planie Inwestycyjnym darmowe przydziały nie zostały przekazane na rachunek prowadzącego instalację.

EC Nowa Sarzyna otrzymała przydział bezpłatnych uprawnień na mocy artykułu „10a”, dla lat 2013-2020, w ilości odpowiednio od 34 256 (w 2013 r.) do 22 495 (w 2020 r.) EUA.

Na moment Transakcji prawa do emisji CO₂ zostały wycenione do wartości godziwej i zaprezentowane jako wartości niematerialne.

Z raportów Emisji CO₂ (obowiązek przekazania zweryfikowanych raportów do KOBIZE to 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy) dla Instalacji EL Mercury, oraz EC Nowa Sarzyna, wynika, że w roku 2016 Instalacje wyemitowały:

EL Mercury – 31 093 tony (planowana weryfikacja raportu: luty 2017 rok, weryfikator – Polcargo),

EC Nowa Sarzyna – 334 626 tony, (raport zweryfikowany dnia 9 stycznia 2017 roku przez weryfikatora DNV).

Wszystkie instalacje z dniem 1 stycznia 2013 r. funkcjonują w ramach nowych, zatwierdzonych przez właściwe organy planów monitorowania emisji CO₂ zgodnych z wymaganiami: Rozporządzenia Komisji (UE) nr 601/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 600/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie weryfikacji raportów na temat wielkości emisji gazów cieplarnianych i raportów dotyczących tonokilometrów oraz akredytacji weryfikatorów zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie UoH (9 września 2016 rok), Instalacje objęte systemem mają obowiązek złożyć wnioski o wydanie zezwolenia na handel emisjami, które zastępować będą aktualnie obowiązujące zezwolenia i plany monitorowania. Elektrociepłownia Nowa Sarzyna uzyskała dnia 3 listopada 2016 roku Decyzję Starosty Leżajskiego z nowym zezwoleniem na emisję gazów cieplarnianych. Dla Elektrowni Mercury decyzja ta została wydana 30 maja 2016 roku przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha.

Przydział bezpłatnych uprawnień CO₂, które zostaną wykorzystane do 2020 roku to: EC Nowa Sarzyna – 128 417 EUA.

49. Informacje o posiadanych koncesjach

Dnia 4 października 2001 roku Polenergia Obrót S.A. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót energią elektryczną na okres od 10 października 2001 roku do 10 października 2021 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi wykonywana przez Koncesjonariusza zawodowo, we własnym imieniu, w sposób zorganizowany i ciągły zarobkowa działalność gospodarcza polegająca na obrocie energią elektryczną na potrzeby odbiorców zlokalizowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 8 stycznia 2007 roku Dipol Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 10 stycznia 2007 roku do 10 stycznia 2022 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii o mocy 22,000 MW i nazwie „Zespół Elektrowni Wiatrowych Gnieźdźewo”.

Dnia 22 grudnia 2008 roku Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót energią elektryczną na okres od 29 grudnia 2008 roku do 31 grudnia 2025 roku.

Dnia 27 lutego 2009 roku Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót paliwami gazowymi na okres od 1 marca 2009 roku do 31 grudnia 2025 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją

---

stanowi działalność gospodarcza polegająca na obrocie gazem ziemnym na potrzeby odbiorców zlokalizowanych na obszarze miasta i gminy Tomaszów Mazowiecki. Dnia 14 października 2015 roku Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o zmianie ww. koncesji w zakresie rozszerzenia działalności gospodarczej na obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 27 lutego 2009 roku Polenergia Kogeneracja Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na dystrybucję paliw gazowych na okres od 1 marca 2009 roku do 31 grudnia 2025 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na dystrybucji paliw gazowych na potrzeby odbiorców zlokalizowanych na obszarze miasta i gminy Tomaszów Mazowiecki sieciami o ciśnieniu średnim i wysokim.

Dnia 20 lipca 2009 roku Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na dystrybucję energii elektrycznej na okres od 20 lipca 2009 roku do 31 grudnia 2025 roku.

Dnia 1 lutego 2012 roku Amon Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 1 lutego 2012 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 34,000 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Łukaszów”.

Dnia 1 lutego 2012 roku Talia Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 1 lutego 2012 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 24,000 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Modlikowice”.

Dnia 13 lutego 2014 roku Polenergia Obrót S.A. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót paliwami gazowymi na okres od 17 lutego 2014 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na obrocie paliwami gazowymi potrzeby odbiorców zlokalizowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 13 marca 2014 roku PPG Polska Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót paliwami gazowymi na okres od 17 marca 2014 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na obrocie paliwami gazowymi potrzeby odbiorców zlokalizowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 27 maja 2014 roku Polenergia Obrót S.A. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na obrót gazem ziemnym z zagranicą na okres od 1 czerwca 2014 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na obrocie gazem ziemnym z zagranicą.

Dnia 21 października 2014 roku Grupa PEP – Farma Wiatrowa 6 Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 21 października 2014 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 25,300 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Rajgród”.

Dnia 12 grudnia 2014 roku Grupa PEP – Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 12 grudnia 2014 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 41,400 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Gawłowice”. Dnia 12 stycznia 2016 roku Grupa PEP – Farma Wiatrowa 1 Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o zmianie ww. koncesji w zakresie zwiększenia mocy zainstalowanej do 48,300 MW.

Dnia 31 sierpnia 2015 roku Grupa PEP – Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 31 sierpnia 2015 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 36,800 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Skurpie”. Dnia 17 grudnia 2015 roku Grupa PEP – Farma Wiatrowa 4 Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o zmianie ww. koncesji w zakresie zwiększenia mocy zainstalowanej do 43,700 MW.

Dnia 12 lutego 2016 roku Polenergia Farma Wiatrowa Mycielin Sp. z o.o. otrzymała od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzję o udzieleniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od 12 lutego 2016 roku do 31 grudnia 2030 roku. Przedmiot działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza polegająca na wytwarzaniu energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w elektrowni wiatrowej o mocy 48,000 MW i nazwie „Farma Wiatrowa Mycielin”.

50. Informacja o znaczących zdarzeniach jakie nastąpiły po dniu bilansowym

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, to znaczy do dnia 16 lutego 2017 roku, nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.